

**Rregullimi i Tarifave të Shërbimeve
Roaming Ndërkombëtar
Shqipëri-Balkani Perëndimor**

Dokument për Këshillim Publik

Miratuar me VKD nr.14, datë 7.05.2019

Tabela e Përmbajtjes

1. Hyrje.....	4
2. Rregullimi i tarifave të Roaming në vendet e BE-së	7
1. Rregullimi i roaming ndërkombëtar midis vendeve anëtare të BE-së.....	7
2. Rregullimi i roaming ndërkombëtar midis vendeve të rajonit WB6.....	13
3. Roamingu ndërkombëtar Shqipëri-BP 2016-2018	15
1. Volumi i trafikut të roamingut.....	15
2. Të ardhurat dhe kostot e roamingut me BP.....	16
3. Tarifat aktuale të roamingut Shqipëri - BP.....	17
4. Rregullimi i Tarifave të roaming-ut Shqipëri-Ballkani Perëndimor	20
1. Baza Ligjore dhe objekti i rregullimit	20
2. Elementët kryesorë të rregullimit të roamingut Shqipëri-BP.....	21
3. Draft detyrimet për MNO-të e Shqipërisë për rregullimin e Roamingut me vendet e BP.....	27
5. Efektet e ndryshimeve të roamingut Shqipëri-BP	39
Aneks 1: Pyetjet e Keshillimit Publik.....	44

Lista e Tabelave dhe Figurave

HAPESIRA INFORMUESE 2.1: HAPAT KRYESORE TE RREGULLIMIT TE ROAMINGUT NE VENDET E BE-SE (2007-2022).....	8
TABELA 2.1: ECURIA E TARIFAVE ME SHUMICE DHE PAKICE TE ROAMINGUT NE VENDET E BE-SE (2007-2022)	9
TABELA 2.2: TARIFAT MAKSIMALE MESATARE ME SHUMICE PER ROAMING (RRA1: 2015-2017)	13
TABELA 2.3: TARIFAT MAKSIMALE MESATARE ME PAKICE PER ROAMING (RRA1: 2015-2017)	13
TABELA 3.1: TRAFIKU I PAJTIMTARËVE CELULARË TË SHQIPERISË GJATË ROAMINGUT NË VENDET E BP (2017)	15
TABELA 3.2: TRAFIKU PAJTIMTARËVE CELULARË TË BP GJATË ROAMINGUT NË SHQIPËRI (2017)	15
TABELA 3.3: TRAFIKU NETO ROAMING SHQIPËRI-BP (2017)	16
TABELA 3.3: TE ARDHURAT (IN) DHE KOSTOT (OUT) MESATARE PER NJESI TE SHERBIMEVE ME SHUMICE TE ROAMINGUT (2017/2018)	17
TABELA 3.4: TARIFAT STANDARDE ME PAKICË TE ROAMINGUT TË MNO-VE NE BP.	18
TABELA 3.5: OFERTAT ME PAGESE FIKSE TE ROAMINGUT TË VODAFONE ALBANIA PER ROAMING NE BP.	18
TABELA 3.6: OFERTAT ME PAGESE FIKSE TE ROAMINGUT TË TELEKOM ALBANIA PER ROAMING NE BP.	18
TABELA 3.7: OFERTAT ME PAGESE FIKSE TE ROAMINGUT TË ALBTELECOM ALBANIA PER ROAMING NE BP. .	19
TABELA 5.1: TAVANET PËR TARIFAT STANDARDE ME PAKICË TE ROAMINGUT ME BP RLAH+ 1.07.2019-30.06.2020	40
TABELA 5.2: NDRYSHIM I TARIFAT STANDARDE TE ROAMINGUT ME BP (RLAH+)	41
TABELA 5.3: SHEMBULL I APLIKIMIT TË RLAH+ PËR BUNDLE	42

1. Hyrje

Më datë 4 Prill 2019 në Beograd në kuadër të Samitit Digital të Ballkanit Perëndimor 2019, u nënshkrua Marrëveshja mbi Reduktimin e Çmimeve të Shërbimeve Roaming në Rrjetet Publike të Komunikimit Celular në Rajonin e Ballkanit Perëndimor. Marrëveshja u nënshkrua nga ministritë përgjegjëse për komunikimet elektronike të gjashtë vendeve të Ballkanit Perëndimor (Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Kosova, Maqedonia e Veriut, Mali i Zi, dhe Serbia).

Bashkëpunimi rajonal për roamingun ndërkombëtar është bërë pjesë Inisiativës së Ballkanit Perëndimor duke marrë dhe mbështetjen e Komisionit Europian, i cili po asiston vendet e rajonit në këtë drejtim, nëpërmjet RCC (Regional Cooperation Council), organizëm që ka nxitur bashkëpunimin në këtë kuadër duke kryer një sërë takimesh të përbashkëta rajonale dhe studime për këtë çështje. Gjatë vitit 2018 dhe fillimit të vitit 2019 nëpërmjet RCC dhe me asistencë të KE janë kryer një sërë takimesh me pjesëmarrje të Autoriteteve Rregullatore (NRA) dhe Ministrive të linjës të gjashtë vendeve të Ballkanit Perëndimor (WB6) për finalizimin e marrëveshjes roaming sipas modelit RLAH duke përfshirë një periudhë tranzicionale me RLAH+ sipas modelit të BE-së.

Disa nga përcaktimet e Marrëveshjes Rajonale të Roamingut të Ballkanit Perëndimor (RRA WB6) së nënshkruar më datë 4 Prill 2019 janë:

- Duke filluar nga 1.07.2021 midis vendeve të WB6 do të fillojë të aplikohet modeli RLAH, pra tarifatat me pakicë roaming në vendet BP do të jenë sa tarifatat përkatëse brenda vendit;
- Në periudhën tranzitore 1.07.2019-30.06.2021 do të aplikohet modeli RLAH+, ku operatrotët celularë mund të aplikojnë një tarifë shtesë (surcharge) mbi tarifatat brenda vendit. Tarifa shtesë nuk duhet të jetë më e lartë se 0.05 Euro/minutë për thirrje, 0.02 Euro/SMS dhe 0.025 Euro/MB dhe 0.015 Euro/MB 1.07.2020-30.06.2021. Tarifa totale (brenda vendit+surcharge) nuk duhet të jetë më e lartë se 0.19 euro/minutë, 0.06 Euro/SMS dhe 0.18 euro/MB;
- Niveli maksimal mesatar i tarifave me shumicë që një operator celular në rolin e rrjetit të vizituar do të tarifoë për shërbimet e rregullara të roamingut do të jenë 0.05 Euro/minutë për thirrje dalëse, 0.02 Euro/SMS dhe 0.025 Euro/MB. Tarifa me shumicë për internetin do reduktohet në 0.015 Euro/MB më 1.07.2020 dhe më pas çdo vit do reduktohet gradualisht për të arritur në 0.0025 Euro/MB më 1 Janar 2026. Tarifa maksimale për terminimin e thirrjeve të lidhura me roamingun në vendet e BP do të jetë 0.04 Euro/Minutë më 1 Korrik 2019, 0.025 Euro/minutë më 1 Korrik 2020, dhe 0.016 Euro/minutë nga 1 Korrik 2021 e në vijim.
- Deri më 1.07.2019 palët nënshkruese duhet të miratojnë çdo ndryshim të ligjeve dhe/ose akteve nënligjore për komunikimet elektronike, të nevojshme për arritjen e objektivave të Marrëveshjes, duke përfshirë edhe harmonizimin e nivelit të politikës relevante të mbrojtjes së konsumatorit me standardet që mbizotërojnë brenda BE-së.
- ndryshimet në ligjet dhe/ose aktet nënligjore të nevojshme për të siguruar që zbatimi i rregullave mbi politikën e përdorimit të drejtë, rregullat për zbatimin e mekanizmit të derogimit të qëndrueshmërisë dhe kërkesat e transparencës, të cilat korrespondojnë me të njëjtat rregulla të zbatueshme në Bashkimin Evropian, është uniform në të gjithë nënshkruesit dhe do të miratohen nga palët nënshkruese jo më vonë se 31 Dhjetor 2020.

Kuvendi i Republikës së Shqipërisë me Ligjin nr. 107/2018 “Për një shtesë në ligjin nr. 9918, datë 19.5.2008, “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar”,¹ ka miratuar që në nenin 55, pika 2, të shtohet parashikimi që AKEP, përveç tarifave të shërbimeve të përfshira në skemën e shërbimit universal dhe operatorëve me FNT, ka të drejtë të rregullojë edhe tarifatat e shërbimeve roaming ndërkombëtar sipas marrveshjeve reciproke ndërkombëtare të nënshkruara apo miratuara për zbatim reciprok. Me ndryshimin e miratuar neni 52, pika 2 e ligjit 9918 bëhet si vijon (është shtuar pika “c”):

AKEP-i ka të drejtë të zbatojë rregullimin e tarifave e tarifave nëpërmjet një vendimi për rregullimin e tarifave përveç shërbimeve:

- a) *shërbimet e përfshira në skemën e shërbimit universal, të ofruara nga ofruesi i shërbimit universal, sipas përcaktimeve në nenin 57 të këtij ligji;*
- b) *shërbimet e ofruara nga sipërmarrësi me fuqi të ndjeshme në treg në tregun përkatës.*
- c) **shërbimet e roaming-ut mbi bazën e marrëveshjeve ndërkombëtare dy ose shumëpalëshe, të nënshkruara apo të miratuara për zbatim reciprok të rregullimit të tarifave për këto shërbime, si dhe tarifave të terminimit ndërkombëtar të lidhura me këto shërbime..**

Ky dokument përmban propozimin e AKEP për rregullimin e tarifave me shumicë dhe me pakicë të aplikuara nga operatorët celularë Shqiptarë për shërbimet roaming me vendet e tjera të BP, përfshirë rregullimin e tarifave të terminimit ndërkombëtar të lidhura me këto shërbime, si dhe afatet përkatëse për zbatimin e modelit Roam Like At Home (RLAH) gradualisht duke filluar nga 1 Korrik 2019. Tarifatat e propozuara dhe afatet e aplikimit të tyre, përfshirë modelet RLAH+ dhe RLAH, janë sipas marrveshjes RRA WB6 të nënshkruar më 4 Prill 2019.

Për sa më sipër ky dokument:

- ka marrë në konsideratë Rregulloret e BE-së dhe dokumentet e BEREC për rregullimin e tarifave roaming dhe implementimin e tyre, përfshirë modelin Roam Like At Home (RLAH), nëpërmjet të cilit hiqen tarifatat me pakicë të aplikuara për romingun ndërkombëtar në vendet e BE-së.
- ka marrë në konsideratë kushtet aktuale të tregut Shqiptar celular dhe tarifatat aktuale me shumicë dhe me pakicë të aplikuara për shërbimet roaming me vendet e BP;
- ka marrë në konsideratë përcaktimet e draftit të marrveshjes rajonale të vendeve të Ballkanit Perëndimor për roamingun, e cila pritet të nëshkruhet në muajt në vijim;
- është përgatitur si dokument për këshillim publik në përputhje me nenin 58 të Ligjit 9918 me qëllim tërheqjen e komenteve të palëve të interesuara për rregullimin e propozuar.

Ky dokument është një dokument rregullator shumë i rëndësishëm për zbatimin e marrveshjes së roamingut në vendet e BP dhe përfitimet e qytetarëve të BP nga përdorimi i shërbimeve të rrjeteve celulare nëpërmjet heqjes së tarifave më pakicë të roamingut midis vendeve të BP. Në përfundim të

¹ Ligji nr. 107/2018 është miratuar më 20.12.2018, publikuar në Fletoren Zyrtare Nr.197, më datë 15 Janar 2019, dhe ka hyrë në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren zyrtare.

këshillimit publik, AKEP do të marrë vendimet përkatëse për rregullimin e tarifave të roamingut ndërkombëtare, si dhe tarifave të terminimit ndërkombëtar të lidhura me këto shërbime, për operatorët celularë në Shqipëri:

- Rregullimin e tarifave me shumicë të roamingut që operatorët celularë të RSH aplikojnë për operatorët celularë të vendeve të BP, kur pajtimtarët e këtyre të fundit janë në roaming në Shqipëri;
- Rregullimin e tarifave me shumicë të terminimit të thirrjeve ndërkombëtare që operatorët celularë të RSH aplikojnë për operatorët celularë të vendeve të BP, për ato thirrje që janë të lidhura me roamingun ndërkombëtare midis vendeve;
- Rregullimin e tarifave me pakicë që operatorët celularë të RSH aplikojnë për pajtimtarët e tyre, kur këta janë në roaming në vendet e BP.

Rregullimi do të jetë reciprok në të gjitha vendet e BP, që do të thotë masat rregulluese të AKEP për operatorët celularë në Shqipëri do të jenë të njëjta me masat rregulluese që Autoritete rregullatore homologe do vendosin ndaj operatorëve celularë në vendet respektive të BP. Njerrja e këtyre akteve dhe koordinimi i tyre ishte pjesë e diskutimeve të takimit midis autoriteteve rregullatore të vendeve të Ballkanit Perëndimor, RCC dhe përfaqësuesve të KE, të zhvilluar më datë 3 Prill 2019 në Beograd. Ky bashkëpunim do të vijojë dhe më pas dhe takimi i radhës do të kryhet më datë 13 Maj në Bruksel.

Ky proces këshillimi publik zhvillohet në vijim të kryerjes së këshillimit publik për rregullimin e tarifave roaming Shqipëri-Kosovë më 15.03.2019-15.04.2019, dhe në shumë aspekte dy dokumentat dhe detyrimet e propozuara janë të njëjta ose të ngjashme.

Pyetjet e këshillimit publik për këtë dokument janë përfshirë në Aneks 1.

2. Rregullimi i tarifave të Roaming në vendet e BE-së

Marrëveshja e roamingut të Ballkanit perëndimor (RRA WB6) në pjesën hyrëse të saj ka referenca me kuadrin rregullator të BE-së për aplikimin e modelit RLAH, si dhe parashikon që zbatimi i këtij modeli në rajonin e BP të fillojë nga data 1 Korrik 2021, duke përfshirë një periudhë tranzitore për aplikimin e modelit RLAH+ duke filluar nga data 1 Korrik 2019.

Për sa më sipër, ky kapitull përmban informacion mbi rregullimin e roamingut në vendet e BE-së si dhe për dokumentat e KE dhe BEREC që kanë lidhje me rregullimin e roamingut në vendet e BE-se, përfshirë modelin RLAH, si dhe për përcaktimet kryesore të rena dakort për marrveshjen rajonale të roamingut për WB6.

1. Rregullimi i roaming ndërkombëtar midis vendeve anëtare të BE-së

Komisioni Evropian ka filluar rregullimin e roamingut ndërkombëtar midis vendeve anëtare të BE-së në vitin 2007 nëpërmjet miratimit të Rregullores Nr. 717/2007 (e njohur ndryshe si Roaming I Regulation), datë 17 Qershor 2007. Nëpërmjet kësaj Rregulloreje KE përcaktoi tarifa maksimale me shumicë dhe me pakicë dhe reduktime të tyre për roamingun ndërkombëtar midis vendeve anëtare për thirrjet zanore. Më pas Komisioni ka vijuar reduktimin e tarifave roaming duke shtuar dhe shërbimet nën-rregullim (SMS dhe data (Internet) nëpërmjet Rregullores Nr. 544/2009 (Roaming II Regulation) dhe Rregullores Nr.531/2012 (Roaming III Regulation). Komisioni ka amenduar Rregulloren 531/2012, nëpërmjet Rregullores 2015/2120 (Telecom Single Market Regulation-TSM Regulation) dhe Rregullores 2017/920 (Rregullat për tregjet me shumicë të roamingut). Nëpërmjet Rregullores Telecom Single Market (TSM Regulation), Komisioni vendosi për fillimin e aplikimit të Roam Like At Home duke filluar nga data 15 Qershor 2017, duke përfshirë dhe një fazë tranzitore për RLAH+, ku operatorët celularë mund të aplikojnë për periudhën tranzitore (deri në 14.06.2017) tarifa shtesë (surcharge) për roaming në vendet e BE-se mbi ato të aplikuar brenda vendit (domestic price), duke vënë kufizime për surcharge (sa niveli i tarifave perkatëse me shumicë), si dhe tavanë të tjera për tarifën totale retail të roamingut sipas llojit të shërbimit (thirrje, SMS dhe data). Nëpërmjet RLAH qytetarët në vendet anëtare të BE-së nuk kanë më tarifa/kosto shtesë me pakicë në faturat që kanë me operatorët vendas kur vizitojnë vende të tjera anëtare të BE-së. Për të mundësuar RLAH, Komisioni ka miratuar gjithashtu reduktime të mëtejshme të tarifave me shumicë të aplikuar midis operatorëve si dhe masa për përdorim të drejtë të shërbimeve me pakicë (Retail fair use policy) në RLAH (Rregullore 2016/2286), që përmban rregulla për të shmangur roamingun e perhershëm apo abuziv nga përdoruesit fundorë. Aktet legjislativë të BE-së janë shoqëruar me një sërë aktesh implementuese nga Komisioni dhe Udhëzime nga Grupi i Rregullatorëve Evropianë (BEREC).

Rregullimet e kryera nga Komisioni për roaming ndërkombëtar janë kundërshtuar nga operatorët, dhe konfirmimi më 8 Qershor 2010 nga Gjykata Evropiane e Drejtësisë i vlefshëmrisë së

Rregullores së Roamingut (Regulation I) konsiderohet si një nga momentet kryesore të procesit në vendet e BE-së, proces i cili ka sjellë përfitime shumë të mëdha për qytetarët e BE-së.

Me poshte, bazuar në informacion nga Cullen International, paraqiten ne menyre me te detajuar hapat kryesore te BE per rregullimin e roamingut midis vendeve anetare.

HAPESIRA INFORMUESE 2.1: HAPAT KRYESORE TE RREGULLIMIT TE ROAMINGUT NE VENDET E BE-SE (2007-2022)

Wholesale Roaming Regulation

Publication in the Official Journal of the EU (17 May 2017) and entry into force (20 May 2017)

Confirmation by Coreper I (8 February 2017) and European Parliament lead Industry (ITRE) committee (28 February 2017) (**Flash**), Parliament plenary (April 6, 2017) (**Flash**) and the Council (25 April 2017) (**Flash**)

Informal **trilogue agreement** (**Flash**): 1 February 2017

Roam Like At Home (RLAH) fair use policy

Adoption of the Commission **Implementing Regulation** (**Report**): 15 December 2016

Application and implementation

20th BEREC **international roaming data report** covering April 2017 - September 2017 (**Flash**): 9 March 2018

Commission **Implementing Regulation** setting maximum retail charge for calls received at 0.91 €cent/min: adopted 14 December 2017

Report on the transparency and comparability of international mobile roaming tariffs: 7 December 2017

19th BEREC **roaming data report** October 2016 - March 2017: 5 October 2017 (**Flash**)

Commission **tender** for a study assessing the cost of providing Wholesale roaming services: 26 August 2017

Abolition of international mobile roaming retail charges (Cullen **Q&A**): 15 June 2017

BEREC **Wholesale roaming guidelines** (**Flash**): 9 June 2017

BEREC **guidelines** on the implementation of the retail roaming fair use policy, including an **Excel file** regarding the sustainability mechanism: 27 March 2017

BEREC **guidelines** on the separate sale of mobile roaming services: 5 July 2013

Commission **Implementing Regulation** setting maximum retail charge for calls received at 1.08 €cent/min: adopted 16 December 2016

Roaming provisions of the TSM Regulation apply (Cullen **Q&A**): 30 April 2016

Roaming III Regulation

Published in Official Journal: 30 June 2012

Entry into force: 1 July 2012

Parliament-Council compromise (**Flash**): 27 March 2012

Roaming II Regulation

Fourth edition of the ERG guidelines on the implementation of the Roaming II Regulation: 1 July 2009

Published in Official Journal: 29 June 2009. Entry into force: 30 June 2009

Roaming I Regulation

European Court of Justice **confirms** the validity of the Roaming I Regulation (**Flash**): 8 June 2010

Published in Official Journal: 29 June 2007. Entry into force: 30 June 2007.

Burimi: Cullen International

Tabela e mëposhteme paraqet ecurine e elementeve kryesore te tarifave me shumice dhe me pakice te roamingut ne vendet e EU/EEA sipas rregulloreve te BE-së.

TABELA 2.1: ECURIA E TARIFAVE ME SHUMICE DHE PAKICE TE ROAMINGUT NE VENDET E BE-SE (2007-2022)

	Maximum average wholesale roaming tariffs within EU/EEA				Maximum retail tariffs for roaming within EU/EEA				
	Date	Voice Calls (€/min)	SMS (€/SMS)	Data(€/MB)	Type	Voice Calls (€/min)		SMS sent (€/SMS)	Data(€/MB)
						Outgoing	Received		
EU Roaming I Regulation 2007	July 1, 2007	0.30			Eurotariff	0.49	0.24		
	Aug 30, 2008	0.28			Eurotariff	0.46	0.22		
EU Roaming II Regulation 2009	Aug 30, 2009	0.25	0.04	1.00	Eurotariff	0.43	0.19	0.11	
	July 1, 1 2010	0.22	0.04	0.80	Eurotariff	0.39	0.15	0.11	
	July 1, 2011	0.18	0.04	0.50	Eurotariff	0.35	0.11	0.11	
EU Roaming III Regulation 2012	July 1, 2012	0.14	0.03	0.25	Eurotariff	0.29	0.08	0.09	0.70
	July 1, 2013	0.10	0.02	0.15	Eurotariff	0.24	0.07	0.08	0.45
	July 1, 2014	0.05	0.02	0.05	Eurotariff	0.19	0.05	0.06	0.20
TSM Regulation 2015	April 30, 2016	0.05	0.02	0.05	RLAH+	Domestic Retail + Roaming Wholesale ≤ 0.19	Average MTR in EU	Domestic Retail + Roaming Wholesale ≤ 0.06	Domestic Retail + Roaming Wholesale ≤ 0.20
	June 14, 2017	0.05	0.02	0.05	RLAH+	Domestic Retail + Roaming Wholesale ≤ 0.19	Average MTR in EU	Domestic Retail + Roaming Wholesale ≤ 0.06	Domestic Retail + Roaming Wholesale ≤ 0.20
		Voice Calls (€/min)	SMS (€/SMS)	(€/GB)					
	June 15, 2017	0.032	0.01	7.7	RLAH	Domestic Retail			
	January 1, 2018	0.032	0.01	6.0	RLAH	Domestic Retail			
	January 1, 2019	0.032	0.01	4.5	RLAH	Domestic Retail			
	January 1, 2020	0.032	0.01	3.5	RLAH	Domestic Retail			
	January 1, 2021	0.032	0.01	3.0	RLAH	Domestic Retail			
	January 1, 2022	0.032	0.01	2.5	RLAH	Domestic Retail			

Burimi: Informacion nga Rregulloret e BE

Masa rregullatore strukturore dhe per mbrojtjen e konsumatorit

Rregullimi i shërbimeve të roamingut në vendet e BE-së është kryer përmes dokumentave të cituar më sipër, të cilat kanë përfshirë jo vetëm rregullimin e tarifave të shërbimeve të roamingut me shumicë dhe me pakicë, por edhe masa të tjera rregulluese strukturore (të tregut) si detyrime për akses me shumicë të roamingut për MNO dhe MVNO (direkt dhe indirekt access), local break-out (LBO) që mundësojnë një pajtimtar të përdorë aksesin broadband celular të një operatori në vendin që ben roaming dhe të tarifohet direkt nga ky operator, si dhe një sërë masash mbrojtëse për konsumatorin në lidhje me transparencën dhe njoftimin e tyre nga operatori për tarifën nën-rregullim të roamingut, mundësitë e zgjedhjes, si dhe parandalimin e faturave shokuese (bill shock) gjatë roamingut duke vendosur një limit prej 50 Euro.

Rregulloret I, II dhe III të BE-së kanë përcaktuar tarifa maksimale për shërbimet me shumicë dhe me pakicë të roamingut. Për tarifën me pakicë të shërbimeve të rregulluara të roamingut operatorët duhet të aplikojnë tarifën maksimale me pakicë sipas rregullores dhe kësaj tarife i njiheshin si Eurotarifa. Operatorët celularë kishin detyrim që të ofronin për pajtimtarët këto tarifa që ishin të shprehur në Euro për njësi (minutë, SMS dhe MB), por ndërkohë mund të ofronin dhe zgjedhje të

tjera për pajtimtarin. Pra operatorët celularë kishin fleksibilitet në ofrimin e tarifave apo paketave të ndryshme roaming, por kishin detyrim që krahas tyre të ofronin dhe Eurotarifën, pra tarifën e rregulluar, duke dhënë njoftimin e duhur pajtimtarit, për ta bërë zgjedhjen e tij alternative sa më të informuar.

Rregullorja (EU) 2015/2120, që amendoi Rregulloren III të roamingut, përcaktoi aplikimin e modelit RLAH në vendet e BE-se duke filluar nga data 15.06.2017, duke lejuar që në periudhën 30 Prill 2016-14 Qershor 2017 të aplikohet modeli RLAH+. Nëpërmjet modelit RLAH+, operatorët celularë lejohen të aplikojnë tarifa roaming me pakicë në bazë të formulës: tarifa brenda vendit (domestic) + tarifën përkatëse më shumicë. Njëkohsisht për këtë periudhë tranzitore rregullorja ruajti nivelet maksimale të këtyre tarifave në nivelin e Korrik 2014.

Në lidhje me aplikimin e modelit RLAH nga data 15 Qershor 2017, Rregullorja 531/2012, e amenduar me Rregulloren 2015/2120, përcakton që operatorët mund të aplikojnë një "*Politikë të përdorimit të drejtë*" (*Fair use policy*) të shërbimeve gjatë roaming nga pajtimtarët, me qëllim që të parandalojnë përdorimin abuziv ose jo normal të shërbimeve të Roamingut me pakicë nga pajtimtarët/klientët roaming, siç janë: përdorimi permanent i shërbimeve të Roamingut, etj. Në rast të tejkalimit të limiteve të vendosura nga Fair use policy, operatori ka të drejtë të aplikojë tarifë shtesë (surcharge) sipas modelit RLAH+.

Rregullorja parashikon që në rrethana specifike dhe të jashtëzakonshme, me qëllim të sigurimit të qëndrueshmërisë së modelit të tarifimit brenda vendit (domestic), kur një ofrues i Roamingut nuk është në gjendje të mbulojë kostot totale aktuale dhe të parashikuara të tij për ofrimin e shërbimeve të rregulluara të Roamingut sipas modelit RLAH, me të të ardhurat aktuale dhe të projektuara nga ofrimi i shërbimeve të tilla, ofruesi i Roamingut mund të kërkojë nga rregullatori për dhënien e autorizimit për të aplikuar një tarifë shtesë, në përputhje me rregullat e përcaktuara nga rregullatori. Kjo tarifë shtesë duhet të zbatohet vetëm në masën e nevojshme për të mbuluar kostot e ofrimit të shërbimeve të rregulluara roaming me pakicë, duke marrë parasysh tarifën maksimale të shitjes me shumicë të tyre.

Komisioni më datë 15 Dhjetor 2016 miratoi Rregulloren Implementuese e Komisionit (EU) 2016/2286 e cila përmban rregulla të detajuara për aplikimin e politikës së përdorimit të drejtë (fair use) si dhe rregulla se kur mund të aplikohet tarifë shtesë (surcharge) në raste të vecanta.

Njësitë matëse të tarifimit:

Sipas nenit 6/e/1 të Rregullores 531/2012 të amenduar, ofruesit e roamingut do të tarifojnë thirrjet roaming të kryera (dalëse) dhe të marra (hyrëse) në bazë sekonde. Ofruesit e roamingut mund të aplikojnë një periudhë fillestare të tarifimit prej jo më shumë se 30 sekonda për thirrjet e kryera. Ofruesit e roamingut do të tarifojnë klientët e tyre për ofrimin e shërbimeve të roamingut të të dhënave të rregulluara në bazë të njësisë kilobyte, me përjashtim të mesazheve MMS, të cilat mund të tarifohen për njësi. Në një rast të tillë, tarifa me pakicë për dërgimin ose marrjen e një mesazhi MMS në roaming, nuk duhet të tejkalojë tarifën maksimale me pakicë për shërbimin data roaming.

Paketa të tjera tarifore roaming v tarifa roaming nën-rregullim

Sipas nenit 6/e/1 të Rregullores 531/2012 të amenduar: gjatë periudhës tranzitore (RLAH+), nuk parandalohen ofertat të cilat i mundësojnë klientëve roaming, përdorimin e sasive të caktuara të shërbimeve roaming, sipas tarifave fikse ditore ose të tjera, me kushtin që konsumi i plotë i sasisë së lejuar të cojë në tarifë për njësi për thirrjet e kryera, thirrjet e marra, mesazhet SMS të dërguara dhe shërbimet e të dhënave (data) të cilat nuk duhet të tejkalojnë çmimin përkatës brenda vendit plus tarifën shtesë maksimale të përcaktuara për periudhën tranzitore.

Sipas nenit 6/e/3:

Ofruesit e roamingut mund të ofrojnë dhe klientët roaming mund të zgjedhin me vetdije, një tarifë roaming të ndryshme nga ato të rregulluara sipas modelit RLAH dhe RLAH+, në bazë të të cilës klientët roaming përfitojnë nga një tarifë për shërbimet roaming të ndryshme nga ato të rregulluara në mungesë të një zgjedhjeje të tillë. Ofruesi i roamingut duhet t'i kujtojë/informojë këtyre klientëve roaming për natyrën e avantazheve roaming që ata po bëjnë dorë për shkak të zgjedhjes së tyre.²

Pavarësisht nënparagrafit të parë, ofruesit e roamingut do të zbatojnë automatikisht një grup tarifash në përputhje me përcaktimet në nenet 6a dhe 6b (RLAH) dhe paragrafin 1 (RLAH+) të këtij neni për të gjithë klientët ekzistues dhe të rinj roamingë automatikisht.

Çdo klient në roaming mundet në çdo kohë të kërkojë të kalojë në ose nga një tarifë e caktuar në përputhje me nenet 6a, 6b, 6c (RLAH) dhe paragrafin 1 (RLAH+) 1 të këtij neni. Kur konsumatorët roaming me vetdije zgjedhin të kalojnë ose kthehen në një tarifë të caktuar në përputhje me nenet 6a, 6b, 6c (RLAH) dhe paragrafin 1 (RLAH+) të këtij neni, çdo kalim duhet të bëhet brenda një dite pune nga marrja e kërkesës, do të jetë pa pagesë dhe nuk do të kërkojë kushte ose kufizime që kanë të bëjnë me elementet e abonimit, përveç roamingut. Ofruesit e roamingut mund të vonojnë kalimin derisa tarifa e mëparshme e roamingut të jetë efektive për një periudhë minimale të përcaktuar jo më shumë se dy muaj.

Sipas nenit 6/e/4:

4. Ofruesit e roamingut duhet të sigurojnë që një kontratë që përfshin çdo lloj shërbimi me pakicë të rregulluar të roamingut specifikon karakteristikat kryesore të shërbimit me pakicë të rregulluar të roamingut, duke përfshirë në veçanti:

(a) planin tarifor ose planet tarifore specifike dhe, për secilin plan tarifor, llojet e shërbimeve të ofruara, duke përfshirë volumin/sasinë e komunikimeve;

(b) çdo kufizim të imponuar në konsumin e shërbimeve me pakicë të rregulluara roaming të ofruara në nivelin e çmimit vendas të shitjes me pakicë të aplikueshëm, në veçanti informacionin sasior mbi mënyrën se si

² Roaming providers may offer, and roaming customers may deliberately choose, a roaming tariff other than one set in accordance with Articles 6a, 6b, 6c and paragraph 1 of this Article, by virtue of which roaming customers benefit from a different tariff for regulated roaming services than they would have been accorded in the absence of such a choice. The roaming provider shall remind those roaming customers of the nature of the roaming advantages which would thereby be lost.

zbatohet ndonjë politikë e përdorimit të drejtë duke iu referuar çmimeve, volumeve ose parametrave të tjerë kryesore të shërbimit me pakicë të rregullaur të roamingut.

Ofruesit e roamingut publikojnë informacionin e përmendur në nënparagrafin e parë.

Detyrime për Transparencën

Rregullorja 531/2012, e amenduar nëpërmjet Rregullores 2015/2120 përmban 2 nene specifike për transparencën e tarifave me pakicë për shërbimet roaming:

Neni 14: Transparenca për tarifën me pakicë për thirrjet dhe SMS në roaming

Neni 15: Transparenca dhe mekanizma mbrojtës për shërbimet me pakicë roaming për të dhënat.

Detyrimet e transparencës për thirrjet dhe SMS përfshijnë detyrime për njoftime për pajtimtarët në roaming për dhënie informacioni të personalizuar të tarifimit të shërbimeve në roaming, përfshirë nftimin për politikën e përdorimit të drejtë që aplikohet ndaj klientit në roaming, si dhe tarifën shtesë që aplikohen për tejkalimin e limiteve. Informacioni për tarifën duhet të jetë në monedhën vendase. Operatori ka detyrimin që të dërgojë njoftim pajtimtarit kur arrihet niveli i përdorimit të drejtë të thirrjeve, sms (për internetin kur arrihet niveli 80%), përfshirë tarifën shtesë që do aplikohen pas përfunimit të volumit të lejuar të shërbimeve roaming. Një pikë e rëndësishme është vendosja e limeve financiare ose sasiore për roamingun e tedhenave për pajtimtarët në vlerën 50 euro në muja, ose sipas zgjedhjes së pajtimtarit.

Udhëzimet e BEREC

Një rol të rëndësishëm në implementimin e rregullimit të shërbimeve roaming në vendet e BE-se kanë luajtur udhëzimet e BEREC, të cilat përmbajnë sqarime të detajuara për menyrën e implementimit të rregullores të BE-se. BEREC ka nxjerrë një sërë udhëzimesh për roamingun, që lidhen me implementimin e Rregullores (EU) No 2015/2120, dhe Rregullores Implementuese të BE 2016/2286 (FUP) si:

- BoR (16) 34 BEREC Guidelines on Regulation (EU) No. 531/2012 as amended by Regulation (EU) No. 2120/2015 (Excluding Articles 3, 4 and 5 on ëhole-sale access and separate sale of ser-vices)
- BoR (17) 56 BEREC GUIDELINES ON Regulation (EU) No 531/2012, as amended by Regulation (EU) 2015/2120 and Commission Implementing Regulation (EU) 2016/2286 (Retail Roaming Guidelines).

Dokumentat e mësipërme të BEREC dhe Rregulloret përkatëse të BE do të shërbejnë si dokumenta referues për interpretime të rregullimit të roamingut Shqipëri-Ballkani Perëndimor në regjimet RLAH+ dhe RLAH, dhe AKEP/ARKEP do koordinojnë për transpozimin e tyre në akte rregullatore përkatëse në kohën e duhuar, për të dhënë mundësinë MNO-ve për zbatimin korrekt dhe në kohë të modeleve RLAH+ dhe RLAH midis dy vendeve.

Dy dokumentat e cituar te BEREC përmbajne udhëzime të përditësuara per aplikimin e modelit RLAH+/RLAH dhe FUP sipas përcaktimeve të rregulloreve perkatese te BE, dhe AKEP konsideron se keto udhëzime te BEREC (krahas atyre te BE) duhet të jenë dokumentat kryesor që do të shërbejë si udhëzim dhe për zbatimin e marreveshjes së roamingut të Ballkanit Perëndimor dhe vendimeve përkatëse të AKEP.

2. Rregullimi i roaming ndërkombëtar midis vendeve të rajonit WB6

Rregullimi i roamingut ndërkombëtar në vendet e BE-së është kryer nëpërmjet rregullimit në nivel komunitar nga institucionet e BE-së dhe ka sjellë përfitime të mëdha për qytetarët e vendeve anëtare të BE-së në përdorimin e shërbimeve celulare, sidomos rregullimi i fundit RLAH. Megjithatë këto rregullime aktualisht mund të aplikohen vetëm midis vendeve që kanë status të vendit anëtar të BE-së. Edhe vendet që aspirojnë për t'u bërë anëtare të BE-së nuk mund të përfshihne në këtë rregullim deri sa të marrin statusin Vend Anëtar. Megjithatë, marrveshjet bilaterale, multilaterale dhe rajonale konsiderohen tashmë edhe nga Unioni Ndërkombëtar i Telekomunikacioneve (ITU) si një instrument shumë i mirë për të reduktuar/eliminuar tarifat e roamingut ndërkombëtar.

Katër vende të rajonit të Ballkanit Perëndimor, Mali i Zi, Serbia, B&H dhe Maqedonia, në vitin 2014 kanë nënshkruar një Marreveshje Rajonale për Roamingun ndërkombëtar (Regional Roaming Agreement-RRA), e cila përcakton se tarifat roaming midis këtyre vendeve (tarifat me shumicë midis operatorëve celulare dhe tarifat me pakicë për t'u aplikuar për pajtimtarët e shërbimeve celulare gjatë roamingut në këto vende do të rregullohen sipas çmimeve të aplikuara midis vendeve të BE bazuar në Rregulloren (BE) Nr. 531/2012 të Paralementit Evropian dhe të Këshillit, të datës 13 Qershor 2012. Rregullimi nga secili vend i tarifave roaming sipas RRA është kryer duke aplikuar reduktim të përshkallëzuar (glide path) të tarifave me shumicë dhe me pakicë të roamingut ndërkombëtar, sipas vlerave dhe afateve te meposhtme.

TABELA 2.2: TARIFAT MAKSIMALE MESATARE ME SHUMICE PER ROAMING (RRA1: 2015-2017)

<i>Period of application</i>	<i>Calls</i>	<i>SMS</i>	<i>Data (MB)</i>
30.06.2015-30.06.2016	0.14	0.03	0.25
1.07.2016-30.06.2017	0.10	0.02	0.15
1.07.2017-	0.05	0.02	0.05

Burimi: RRA

TABELA 2.3: TARIFAT MAKSIMALE MESATARE ME PAKICE PER ROAMING (RRA1: 2015-2017)

<i>Period of application</i>	<i>Outgoing Calls</i>	<i>Incoming Calls</i>	<i>SMS</i>	<i>Data (MB)</i>
30.06.2015-30.06.2016	0.29	0.08	0.09	0.70
1.07.2016-30.06.2017	0.24	0.07	0.08	0.45
1.07.2017-	0.19	0.05	0.06	0.20

Burimi: RRA

Marrveshja rajonale WB6 per Roamingun

Bashkëpunimi rajonal për roamingun ndërkombëtar është bërë pjesë Inisiativës së Ballkanit Perëndimor duke marrë dhe mbështetjen e Komisionit Evropian, i cili po asiston vendet e rajonit në këtë drejtim, nëpërmjet RCC (Regional Cooperation Council), organizëm që ka nxitur bashkëpunimin në këtë kuadër duke kryer një sërë takimesh të përbashkëta rajonale dhe studime për këtë çështje. Gjate vitit 2018 dhe fillimit të vitit 2019 nepermjet RCC dhe me asistencë të KE janë kryer një sërë takimesh me pjesëmarrje të Autoriteteve Rregullatore (NRA) dhe Ministrive të linjës të gjashtë vendeve të Ballkanit Perëndimor (WB6) për finalizimin e marrveshjes roaming sipas modelit RLAH duke përfshirë një periudhë tranzicionale me RLAH+ sipas modelit të BE-së.

Marrveshja u nënshkrua nga minsitritë përgjegjëse për komunikimet elektronike të gjatshte vendeve të BP në Beograd më datë 4 Prill 2019, dhe përcaktimet kryesore të kesaj marrveshjeje janë:

- Duke filluar nga 1.07.2021 midis vendeve të WB6 do të fillojë të aplikohet modeli RLAH, pra tarifrat me pakicë roaming në vendet BP do të jenë sa tarifrat përkatëse brenda vendit;
- Në periudhën tranzitore 1.07.2019-30.06.2021 do të aplikohet modeli RLAH+, ku operatrotët celularë mund të aplikojnë një tarifë shtesë (surcharge) mbi tarifrat brenda vendit. Tarifa shtesë nuk duhet të jetë më e lartë se 0.05 Euro/minutë për thirrje, 0.02 Euro/SMS dhe 0.025 Euro/MB dhe 0.015 Euro/MB 1.07.2020-30.06.2021. Tarifa totale (brenda vendit+surcharge) nuk duhet të jetë më e lartë se 0.19 euro/minutë, 0.06 Euro/SMS dhe 0.18 euro/MB;
- Niveli maksimal mesatar i tarifave me shumicë që një operator celular në rolin e rrjetit të vizituar do të tarifoë për shërbimet e rregullara të roamingut do të jenë 0.05 Euro/minutë për thirrje dalëse, 0.02 Euro/SMS dhe 0.025 Euro/MB. Tarifa me shumicë për internetin do reduktohet në 0.015 Euro/MB më 1.07.2020 dhe më pas çdo vit do reduktohet gradualisht për të arritur në 0.0025 Euro/MB më 1 Janar 2026. Tarifa maksimale për terminimin e thirrjeve të lidhura me roamingun në vendet e BP do të jetë 0.04 Euro/Minutë më 1 Korrik 2019, 0.025 Euro/minutë më 1 Korrik 2020, dhe 0.016 Euro/minutë nga 1 Korrik 2021 e në vijim.
- Deri me 1.07.2019 palët nënshkruese duhet të miratojnë çdo ndryshim të ligjeve dhe/ose akteve nënligjore për komunikimet elektronike, të nevojshme për arritjen e objektivave të Marrëveshjes, duke përfshirë edhe harmonizimin e nivelit të politikës relevante të mbrojtjes së konsumatorit me standardet që mbizotërojnë brenda BE-së.
- ndryshimet në ligjet dhe/ose aktet nënligjore të nevojshme për të siguruar që zbatimi i rregullave mbi politikën e përdorimit të drejtë, rregullat për zbatimin e mekanizmit të derogimit të qëndrueshmërisë dhe kërkesat e transparencës, të cilat korrespondojnë me të njëjtat rregulla të zbatueshme në Bashkimin Evropian, është uniform në të gjithë nënshkruesit dhe do të miratohen nga palët nënshkruese jo më vonë se 31 Dhjetor 2020.

3. Roamingu nderkombetar Shqiperi-BP 2016-2018

1. Volumi i trafikut te roamingut

Tabelat e mëposhtëme paraqesin volumin e trafikut celular për thirrje, SMS dhe data (internet) të pajtimtarëve celularë të Shqipërisë të gjeneruar gjatë roamingut në vendet e BP si dhe trafikun e gjeneruar nga pajtimtarët e vendeve të BP gjatë roamingut në Shqipëri. Të dhënat tregojnë se sasia e përdorimit të shërbimeve roaming të qytetarëve të Shqipërisë në vendet e BP në vitin 2017 ishte 9-10% sasisë toatle të roamingut (në të gjitha vendet e botës) për thirrje dhe data dhe 26% për SMS. e trafikut të shkëmbur është me Kosovën. Ndërsa sasia e trafikut të gjeneruar nga pajtimtarët e vendeve të BP gjatë roamingut në Shqipëri në 2017 ishte 11-16% për thirrje dhe SMS dhe 43% për data e totalit të trafikut roaming. Një peshë të rëndësishme në përdorimin e roaming në Shqipëri e zënë pajtimtarët e rrjeveve celularë të Kosovës, trafiku i gjeneruar prej të cilëve në vitin 2017 ishte 62%-79% për thirrje dhe SMS dhe 99% për data i totalit të gjeneruar nga të gjitha vendet e BP.

TABELA 3.1: TRAFIKU I PAJTIMTARËVE CELULARË TË SHQIPERISË GJATË ROAMINGUT NË VENDET E BP (2017)

	Voice Calls (inbound+outbound) minutes	SMS (inbound+Outbound)	Data traffic (GB)
Bosnja&Hercegovina	55,870	52,950	269
Kosova	1,004,486	2,904,074	2,550
Montenegro	816,839	997,343	4,181
Serbia	188,225	156,288	1,042
North Macedonia	689,790	1,414,173	2,483
Total ËB	2,755,210	5,524,828	10,524
Total Ëorld	31,522,249	21,536,383	106,322

Burimi: Sipas te dhenave te operatoreve celulare.

TABELA 3.2: TRAFIKU PAJTIMTARËVE CELULARË TË BP GJATË ROAMINGUT NË SHQIPËRI (2017)

	Voice Calls (inbound+outbound) minutes	SMS (inbound+Outbound)	Data traffic (GB)
Bosnja&Hercegovina	50,898	121,356	54
Kosova	1,317,715	9,480,037	80,184
Montenegro	260,030	571,310	285
Serbia	143,662	567,058	173
FRJ Macedonia	354,499	1,232,158	593
Total ËB	2,126,805	11,971,919	81,289

Total Ëorld	19,605,331	74,936,704	188,614
--------------------	------------	------------	---------

Burimi: Sipas te dhenave te operatoreve celulare.

TABELA 3.3: TRAFIKU NETO ROAMING SHQIPËRI-BP (2017)

	Voice Calls (inbound+outbound) minutes	SMS (inbound+Outbound)	Data traffic (GB)
Bosnja&Hercegovina	(4,972)	68,406	(215)
Kosova	313,229	6,575,963	77,635
Montenegro	(556,808)	(426,033)	(3,896)
Serbia	(44,563)	410,770	(869)
FRJ Macedonia	(335,291)	(182,015)	(1,890)
Total ËB	(628,405)	6,447,091	70,765
Total Ëorld	(11,916,917)	53,400,321	82,292

Burimi: Sipas te dhenave te operatoreve celulare.

Trafiku neto roaming (trafiku i gjeneruar nga përdoruesit e BP minus trafikun e gjeneruar nga përdoruesit e Shqipërisë) është negativ me të gjitha vendet e BP për thirrje dhe SMS, përvec me Kosovën ku balanca është pozitive. Pra qytetarët e Shqipërisë përdorin më shumë shërbime celulare gjatë roamingut në Bosnje dhe Hercegovinë, Mal të Zi, Serbi dhe Maqedoninë e Veriut se qytetarët e këtyre vendeve përdorin gjatë roamingut në Shqipëri.

2. Të ardhurat dhe kostot e roamingut me BP

Të ardhurat me shumicë nga roamingu të tre operatorëve celularë nga roamingu me vendet e 5 vendet e tjera të BP (të ardhurat që operatorët Shqiptarë marrin nga operatorët e vendeve të BP kur pajtimtarët e tyre vizitojnë Shqipërinë) në vitin 2016 ishin 300 mijë euro, ndërsa në vitin 2017 ishin rreth 360 mijë euro. Këto të ardhura nga vendet e BP përbëjnë 9% të të ardhurave totale me shumicë të roamingut ndërkombëtar (me të gjitha vendet e botës. Pjesën më të madhe të të ardhurave me shumicë nga operatorët e rajonit e zënë të ardhurat nga Kosova (70%).

Kostot me shumicë nga roamingu me 5 vendet e BP (kostot që operatorët Shqiptarë u paguajnë operatorëve të vendeve BP kur qytetarët Shqiptarë vizitojnë këto vende) 485 mijë euro në 2016 dhe 548 mijë euro në 2017. Këto kosto përbëjnë 9% të kostove totale me shumicë të roamingut ndërkombëtar (me të gjitha vendet e botës).

Të ardhurat neto me shumicë (diferenca të ardhura minus kosto) të operatorëve Shqiptarë me operatorët e vendeve të BP për vitin 2016 dhe 2017 ishin negative (pra $\text{ëholesale cost} > \text{ëholesale revenue}$) në nivel rreth 190 mijë euro. Balanca e pagesave është negative me të gjitha vendet e rajonit të BP, përvec me Kosovën, ku Shqipëria ka të ardhura neto pozitive. Në vitin 2018 të ardhurat neto me shumicë të tre operatoreve Shqiptare nga roamingu me Kosovën ishin rreth 150 mijë euro, apo rreth 50% me shume se një vit më parë.

3. Tarifat aktuale te roamingut Shqipëri - BP

3.1 Tarifat me shumice

Tarifat me shumicë të aplikuara midis operatorëve celularë në Shqipëri dhe vendet e rajonit për rovingun ndërkombëtare në disa raste janë objekt i skontove të mëdha në varësi të sasisë së trafikut të shëmbyer dhe/ose sezonit. Këto skonto janë më të mëdha sidomos me Kosovën (që është vendi më të cilin ka shumë trafik roaming) ku Albtelecom prej shume vitesh ka nenshkruar marrveshje favorizuese roamingu me dy operatorët celularë në Kosovë duke ofruar tarifa shumë të lira roamingu për përdoruesit fundorë gjatë qëndrimit në Shqipëri si dhe anasjelltas. Albtelecom ka dhe lidhje direkte interkoneksioni me operatorët në Kosovë si dhe kohët e fundit ka njoftuar se ka filluar të ofrojë RLAH me Kosovën.

Tabela e mëposhtme paraqet informacion të përmbledhur për të ardhurat dhe kostot mesatare për njësi me shumicë të aplikuar midis operatorëve të Shqipërisë dhe operatorëve celularë të vendeve të BP. Vlerat e tabelës së mëposhtme janë llogaritur nga AKEP bazuar në informacionin e dhënë nga operatorët celularë, duke pjestuar të ardhurat/kostot me shumicë me sasinë e trafikut përkatës roaming.

TABELA 3.3: TË ARDHURAT (IN) DHE KOSTOT (OUT) MESATARE PËR NJESI TË SHËRBIMEVE ME SHUMICE TË ROAMINGUT (2017/2018)

Country	Voice In	SMS IN	Data IN (MB)	Voice OUT	SMS OUT	Data OUT (MB)
Kosova	0.0657	0.0010	0.0019	0.1303	0.0015	0.0088
Maqedonia e Veriut	0.0574	0.0031	0.0102	0.1380	0.0018	0.0106
Mali i Zi	0.0684	0.0077	0.0344	0.1098	0.0073	0.0213
Serbia	0.1347	0.0032	0.0051	0.1612	0.0089	0.0117
Bosnja& Hercegovina	0.2746	0.0476	0.0131	0.1312	0.0399	0.0876
Total Eorid	0.0681	0.0017	0.0133	0.1506	0.0058	0.0144

Burimi: Llogaritje të AKEP sipas të dhënave të operatorëve. Të dhënat janë mesatare e ponderuar për tre operatorët së bashku.

3.2 Tarifat me pakice

Operatorët celularë në Shqipëri për shërbimet roaming ofrojnë paketa/oferta të ndryshme për përdoruesit me parapagim dhe paspagim, të cilat përshkruhen shkurtimisht më poshtë. Tabela e mëposhtme paraqet tarifën standarte me pakicë të aplikuara nga tre operatorët për roaming në vendet e BP, nëse pajtimetri nuk ka aktivizuar një paketë/ofertë ose pas mbarimit të sasive të përfshira në pagesën fikse të ofertës/paketës roaming. Tabela përmban informacion për tarifën në roaming në rrjetin e preferuar, për roaming në rrjet tjetër tarifën janë më të larta.

TABELA 3.4: TARIFAT STANDARDE ME PAKICË TE ROAMINGUT TË MNO-VE NE BP.

Operatori	Min dalëse (Lek/Min)	Min hyrëse (Lek/Min)	SMS (Lek/SMS)	Internet (Lek/MB)
Vodafone Albania	215	175	65	365
Telekom Albania	140	100	20	60
Albtelecom	25	25	10	20

Burimi: faqet ëeb te operatoreve celulare.

Sic mund te vihet re Vodafone Albania aplikon tarifat me te larta standarde (per njesi: minute, SMS dhe MB) per roaming ne BP. Ndersa Albtelecom aplikon tarifat me te uleta per njesi, madje edhe më të ulëta se tarifat për njësi të aplikuar brenda vendit. Albtelecom sipas njoftimeve në faqen ëeb të tij ka filluar të aplikojë modelin RLAH me operatorin Vala në Kosovë gjate fundit te vitit 2018 e në vijim.

Përvec tarifave të mësipërme për njësi dhe që aplikohen për përdoruesit pay-as-go dhe për kosnum jashtë pakete/oferte, tre operatorët celularë ofrojnë një sërë paketash/ofertash për përdoruesit me parapagim dhe pasganim për roaming në vebdet e BP dhe më gjerë. Disa prej këtyre paketave/ofertave të tre MNO-ve për roaming që përshijnë dhe vendet e BP janë të pasqyruara në tabelat në vijim.

TABELA 3.5: OFERTAT ME PAGESE FIKSE TE ROAMINGUT TË VODAFONE ALBANIA PER ROAMING NE BP.

	1-Ditore Europe	4-Ditore Europe	10-Ditore Europe	300 MB Europe	1GB Europe
Tarifa	300	500	1200	300	1000
Internet (MB)	50	100	200	300	1GB
Minuta Hyrese	10	30	80		
Minuta dalese drejt tegjitha destinacioneve	10	10	20		
Minuta dalese drejt Vodafone Albania	10	30	80		
SMS dalese	10	30	80		

Shënime:

- *Kobëzgjatja fillestare për konsumimin e minutave brënda paketës eshte 30 sekonda. Pastaj tarifimi bëhet për çdo sekondë (30+1).*
- *Interneti tarifohet për çdo 10 Kb.*
- *Pasi të konsumohet paketa aplikohen çmimet standarde roaming.*
- *Njoftim me SMS në momentin që konsumohen 80% të minutave ose MB të përfshira në paketë, si edhe për konsumimin e të gjitha njësive të përfshira në paketë. Gjithashtu, njoftim 24 orë para përfundimit të vlefshmërisë së paketës dhe në momentin e përfundimit të vlefshmërisë së paketës*

TABELA 3.6: OFERTAT ME PAGESE FIKSE TE ROAMINGUT TË TELEKOM ALBANIA PER ROAMING NE BP.

	Roaming Ditore	Roaming 3 Ditore	Roaming 3 Ditore Mix	Roaming javore	Roaming Ditore (data)	Roaming Ditore (data)
Tarifa	400	700	1100	1500	200	600

Minuta Hyrese	10	100	100	200		
Minuta dalese drejt tegjitha destinacioneve	10	25	30	50		
SMS dalese	10	100	100	200		
Internet	-	-	100	-	50	200

Sbënime:

TABELA 3.7: OFERTAT ME PAGESE FIKSE TE ROAMINGUT TË ALBTELECOM ALBANIA PER ROAMING NE BP.

Paketat	Roaming PromoZone 1	Roaming PromoZone 4	Roaming PromoZone 10	Roaming PromoZone Internet	Roaming PromoZone Extra	Roaming Rajoni
Çmimi	ALL 90	ALL 290	ALL 990	ALL 990	ALL 1,590	ALL 990*
Minuta Dalëse	10 *	30 *	100 *	-	50 **	200*
Minuta Hyrëse	10	30	100	-	50	50
SMS Dalëse	10	30	100	-	50	
MB Internet	10	30	100	200	100	200
Vlefshmëria	24 Orë	4 Ditë	10 Ditë	10 Ditë	4 Ditë	10 Ditë

Sbënime:

- Roaming Rajonal nga vendet e BP përfshin vetëm Kosovën, Malin e Zi dhe Maqedoninë e Veriut.
- Për të kontrolluar balancën dërgo një SMS me tekst Balance drejt numrit 136.
- Për t'u regjistruar në një nga Paketat Roaming dërgo një SMS në numrin 136 me tekst sipas paketës së përzgjedhur; përdor menunë Eagle Star në telefonin tënd; ose vizito një nga dyqanet ALBtelecom.
- Nuk mund të aktivizohen 2 paketa roaming njëkohësisht dhe pse mund të jenë 2 paketa të ndryshme. Përfshijm bën vetëm paketa Roaming PromoZone Internet e cila mund të aktivizohet së bashku me një nga Paketat e tjera Roaming.
- Paketat Roaming mund të përdoren vetëm me operatorët e përfshirë në PromoZone 1.
- SMS-të dalëse janë të vlefshme drejt të gjitha destinacioneve.
- Skema e tarifimit për thirrjet hyrëse dhe dalëse është 60+1 sekonda, ndërsa për Internetin është 10 Kb + 10 Kb.

4. Rregullimi i Tarifave të Roaming-ut Shqiperi-Ballkani Perëndimor

1. Baza Ligjore dhe objekti i rregullimit

Qëllimi i këtij dokumenti është këshilimi publik për rregullimin e tarifave (dhe apekteve të tjera) të shërbimeve të roamingut midis RSH dhe vendeve të Ballkanit perëndimor sipas “Marrëveshje për reduktimin e çmimeve të shërbimeve roaming në rrjetet publike të komunikimeve të lëvizshme në rajonin e Ballkanit Perëndimor” të nënshkruar në Beograd më 4 Prill 2019 (më poshtë Marrëveshja RRA WB6) midis ministrive përgjegjëse për komunikimet elektronike të gjashtë vendeve të BP.

Rregullimi i tarifave të roamingut në vendet e BE-së është kryer dhe kryhet nëpërmjet Rregulloreve të BE-së, të cilat janë të aplikueshme në mënyrë të drejtëpërdrejtë në vendet anëtare të BE-se, pa qenë nevoja e akteve të tjera ligjore apo nën-ligjore të vendeve anëtare për rregullimin e këtyre tarifave. Ndërkohë zbatimi i marrëveshjes RRA duhet të kryhet nëpërmjet akteve të nxjerra nga AKEP dhe autoritetet rregullatore të vendeve të tjera të BP.

Kuvendi i Republikës së Shqipërisë me Ligjin nr. 107/2018 “Për një shtesë në ligjin nr. 9918, datë 19.5.2008, “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar”,³ ka miratuar që në nenin 55, pika 2, të shtohet parashikimi që AKEP, përveç tarifave të shërbimeve të përfshira në skemën e shërbimit universal dhe operatorëve me FNT, ka të drejtë të rregullojë edhe tarifat e shërbimeve roaming ndërkombëtare sipas marrëveshjeve reciproke ndërkombëtare të nënshkruara apo miratuara për zbatim reciprok.

Me ndryshimin e miratuar në nenin 55, pika 2 e ligjit 9918 bëhet si vijon (është shtuar pika “c”):

“AKEP-i ka të drejtë të zbatojë rregullimin e tarifave të shërbimeve nëpërmjet një vendimi për rregullimin e tarifave përveç shërbimeve:

- a) shërbimet e përfshira në skemën e shërbimit universal, të ofruara nga ofruesi i shërbimit universal, sipas përcaktimeve në nenin 57 të këtij ligji;
- b) shërbimet e ofruara nga sipërmarrësi me fuqi të ndjeshme në treg në tregun përkatës.
- c) **shërbimet e roaming-ut mbi bazën e marrëveshjeve ndërkombëtare dy ose shumëpalëshe, të nënshkruara apo të miratuara për zbatim reciprok të rregullimit të tarifave për këto shërbime, si dhe tarifave të terminimit ndërkombëtar të lidhura me këto shërbime..”**

Ligji 9918, në nenin 57 (Metoda e rregullimit të tarifave) përcakton ndër të tjerat se AKEP zbaton rregullimin e tarifave nëpërmjet përcaktimit të nivelit minimal ose maksimal të tarifave, korrigjimit të ecuresë së tarifave, si dhe në rregullimin e tarifave AKEP vlerëson edhe të dhënat më të fundit për:

³ Ligji nr. 107/2018 është miratuar më 20.12.2018, publikuar në Fletoren Zyrtare Nr.197, më datë 15 Janar 2019, dhe ka hyrë në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren zyrtare.

- a) praktikën më të mirë të vendeve të BE-së;
- b) tarifatat mesatare të vendeve të BE-së;
- c) tarifatat e vendeve të rajonit me zhvillim të ngjashëm me Republikën e Shqipërisë;
- ç) raportet ndërmjet tarifave të shumicës dhe pakicës;
- d) normën e fitimit të arsyeshëm, të realizuar nga sipërmarrësit e tjerë të komunikimeve elektronike në vendet e BE-së dhe në vendet me zhvillim të ngjashëm me Republikën e Shqipërisë.

Ndërkohë sipas nenit 58 të ligjit 9918, AKEP duhet të kryejë këshillim publik me palët e interesuara përpara marrjes së vendimit për rregullimin e tarifave, dhe sipas nenit 110 periudha e këshillimit nuk mund të jetë më pak se 30 ditë.

Për sa më sipër si bazë ligjore për rregullimin e tarifave roaming Shqipëri-WB6 shërben neni 55, pika 2/c e në vijim e ligjit 9918 dhe “*Marrëveshje për reduktimin e cmimeve të shërbimeve roaming në rrjetet publike të komunikimeve të lëvizshme në rajonin e Ballkanit Perëndimor*” të nënshkruar në Beograd më 4 Prill 2019. Zbatimi i marrëveshjes do jetë reciprok dhe autoritete regullatore të vendeve të tjera do vendsojnë detyrimet për operatorët e tyre celularë sipas legjislacionit të vendit përkatës.

Bazuar në Marrëveshjen e Roamingut RRA WB6, neni 55, pika 2/c e Ligjit 9918, tarifatat e mëposhtme do jenë objekt rregullimi nga AKEP:

- 1) Tarifatat me shumicë të roamingut që operatorët celularë të RSH aplikojnë për operatorët celularë të vendeve të BP, kur pajtimtarët e këtyre të fundit janë në roaming në Shqipëri;
- 2) Tarifatat me shumicë të terminimit të thirrjeve ndërkombëtare që operatorët celularë të RSH aplikojnë për operatorët celularë të vendeve të BP, për thirrje që janë të lidhura me roamingun ndërkombëtar midis vendeve të BP;
- 3) Tarifatat me pakicë që operatorët celularë të RSH aplikojnë për pajtimtarët e tyre, kur këta të fundit janë në roaming në vendet e BP.

Metoda e rregullimit të tarifave me shumicë dhe me pakicë të roamingut të cilësuar më sipër do të jenë sipas përcaktimit të nivelit maksimal të tyre sipas Nenit 57, pika 1/a dhe 1/b duke marrë në konsideratë elementët e përcaktuar në nenin 57, pika 2, si dhe pikën 3 të nenit 57 të ligjit 9918.

Një rol të rëndësishëm në rregullimin e tarifave të shërbimeve roaming do të përbëjnë dhe kushtet shoqëruese/detyrimet e operatorëve celularë të Shqipërisë për operatorët celularë të vendeve të BP si dhe detyrime në lidhje me transparencën dhe mbrojtjen e konsumatorit në përdorimin e shërbimeve të rregulluara të roamingut midis Shqipërisë dhe vendeve të tjera të BP.

2. Elementët kryesorë të rregullimit të roamingut Shqipëri-BP

Rregullimi i tarifave me shumicë

Objektivi kryesor i marrveshjes është heqja e tarifave roaming me pakicë midis vendeve të BP duke filluar nga 1 Korrik 2021, që do të thotë aplikimi i modelit RLAH sikundër ka filluar të aplikohet në BE prej 15 Qershor 2017. Në periudhën tranzitore 1 Korrik 2019 deri më 30 Qershor 2021 RRA WB6 përcakton që të aplikohet modeli RLAH+.

Marrëveshja RRA WB6 përmban tarifën me shumicë që do jenë dhe baza dhe për modelin RLAH+, të cilat janë përmbledhur në tabelat e mëposhtme.

Tabela 4.1: Tarifën mesatare maksimale me shumicë për shërbimet e rregulluara të roamingut Shqipëri-BP

Modeli Tarifimit të Roamingut në Retail	Data e fillimit	Thirrjet e rregulluara roaming (€/min)	SMS të dërguar (€/SMS)	Transferim i të dhënave (€/MB)
		(1)	(2)	(3)
RLAH+	1 Korrik 2019	0.050	0.02	0.0250
	01 Korrik 2020	0.050	0.02	0.0150
RLAH	1 Korrik 2021	0.032	0.01	0.0077
	1 Janar 2022	0.032	0.01	0.0060
	1 Janar 2023	0.032	0.01	0.0045
	1 Janar 2024	0.032	0.01	0.0035
	1 Janar 2025	0.032	0.01	0.0030
	1 Janar 2026-	0.032	0.01	0.0025

Shënim: Tarifën në euro, pa TVSH.

Tabela 4.2: Tarifën maksimale me shumicë për terminimin e thirrjeve të rregulluara të roamingut Shqipëri-BP

	1 Korrik 2019	1 Korrik 2020	1 Korrik 2021
Tarifa Maksimale	0.040	0.025	0.016

Shënim: Tarifën në euro/minutë, pa TVSH

Marrëveshja RRA WB6 përcakton që tarifat maksimale me shumicë të Roamingut dhe shërbimeve të terminimit ndërkombëtar të lidhura me roamingun midis operatorëve celularë të BP të mos jenë më të larta se ato të specifikuar në tabelat e mësipërme 4.1 dhe 4.2. Në këtë marrëveshje si dhe në rregulloret e BE, përdoret termi “Average Ehololesale” për shërbime me shumicë të roamingut të përfshira në tabelën 4.1. Tarifa mesatare perlllogaritet në bazë të raportit të ardhura/trafik për një periudhë 12 mujore apo sipas periudhës perkatese në tabele nëse është me e shkurter se 12 muaj. Kjo krijon fleksibilitet për MNO-të por edhe kompleksitet për mbikqyrjen e zbatimit të tarifave maksimale. Operatorët celularë të BP duhet të kryejnë axhustimet e duhura për tarifat me shumicë të aplikuar të siguruara përputhshmërinë me tarifat maksimale përkatëse për thirrje, SMS dhe data.

Bazuar në udhëzimet e BEREC, BoR (16) 34 BEREC Guidelines on Regulation (EU) No. 531/2012 as amended by Regulation (EU) No. 2120/2015 (Excluding Articles 3, 4 and 5 on ehololesale access and separate sale of ser-vices), mbajtja e tarifave me shumicë në nivel të lartë gjatë vitit me synimin e uljes së tyre në fund të vitit për ta cuar tarifën mestare vjetore në përputhshmëri me tavanet e përcaktuara, mund të ketë një efekt negativ tek operatorët e tjerë dhe përfitimet e konsumatorëve. Për këtë arsye BEREC e konsideron këtë startegji si praktikë komerciale të papranueshme, pavarësisht se Rregulloret e KE nuk e ndalojnë atë në mënyrë të qartë.⁴

Njësitë e matjes

Operatorët e rrjeteve celulare duhet të tarifojnë për thirrjet e rregulluara në bazë sekonde dhe nuk janë të lejuar të aplikojnë call set up fee apo kohe fillestare minimale tarifimi më të gjatë se 30 sekonda. Tarifimi për SMS dhe MMS është në bazë të njësisive, ndërsa për të dhënat në Kilobyte. Këto detyrime të vendosura nga Rregulloret e BE, përfshijnë tarifat me shumicë dhe tarifat shtesë me pakicë (surcharge) sipas modelit RLAH+. Ky sistem tarifimi për tarifat me pakicë roaming është kundërshtuar nga operatorët celularë gjatë kështillimit publik dhe takimeve për roamingun me Kosovën, pasi sistemi tarifor për shërbimet brenda vendit është i ndryshëm sidomos për paketa: thirrjet në paketa shpesh tarifohen në bazë minute jo sekonde ndërsa interneti në njësi 10 Kb dhe jo Kb.

Rregullimi i tarifave me pakicë

RLAH+

Në periudhën 1 Korrik 2019 deri më 30 Qershor 2021, operatorët celularë në RSH mund të aplikojnë një tarifë shtesë (surcharge) mbi tarifën përkatëse me pakicë brenda vendit, sipas rregullit RLAH+, kur përdoruesit e tyre janë në roaming në vendet e BP. Zbatimi i rregullave të RLAH dhe

⁴ 59. Maintaining ehololesale charges at their existing level throughout the year eith the intention of making a reduction at a later stage of the same year to bring the annual average charge into line eith the Regulation could have an adverse effect on the other operators and could prevent them from offering more competitive or innovative tariffs to consumers. BEREC therefore considers this to be an unacceptable commercial practice, notëithstanding that it is not explicitly prohibited by the Regulation.

RLAH+ nga operatorët e RSH për tarifën me pakicë të pajtimtarëve të tyre për shërbimet e roamingut në BP do të kryhet sipas përcaktimeve të aktit që do miratohet në përfundim të kështillimit publik si dhe akteve të tjera (udhëzime/sqarime) të nxjerra nga AKEP në bashkëpunim me rregullatorët e tjerë të BP për këtë qëllim.

Gjatë periudhës tranzitore nga data 1 Korrik 2019 deri më 30 Qershor 2021, operatorët e rrjeteve celulare në RSH mund të aplikojnë për pajtimtarët e tyre që janë në roaming në BP një tarifë shtesë (surcharge) mbi tarifën përkatëse me pakicë brenda vendit (domestic price) për përdorimin e shërbimeve të rregulluara të Roamingut në vendet e BP. Çfarëdo tarife shtesë e aplikuar për shërbimet e rregulluara të Roamingut nga operatorët celulare të RSH nuk duhet të tejkalojnë tarifën maksimale me shumicë të specifikuar në Tabelën 4.1, më sipër, sipas periudhave përkatëse: për thirrjet dalëse vlerat e kolonës (1), për SMS të dërguar vlerat e kolonës (2), për data vlerat e kolonës (3) dhe për thirrjet hyrëse vlerat e kolonës Tabelës 4.2

Shuma e çmimit të aplikuar me pakicë për shërbimet e rregulluara të roamingut në vendet e BP, e cila përfshin tarifën brenda vendit në RSH dhe tarifën shtesë (surcharge) për shërbimet e rregulluara të Roamingut nuk duhet të tejkalojë vlerat si vijon (pa TVSH), **0.19€/min për thirrjet dalëse, 0.06€ për SMS e dërguar dhe 0.18 € për MB për përdorur**, duke realizuar njëkëhësisht të dy kushtet sipas tabelës në vijim.

Tabela 4.3: Tarifat maksimale me pakicë të operatorëve të RSH për roamingun në vendet e BP sipas modelit RLAH+

Periudha	Thirrjet e rregulluara roaming Dalëse (€/min)	Thirrjet e rregulluara roaming Hyrëse (€/min)	SMS e rregulluara roaming të dërguar (€/SMS)	Transmetimi i të dhënave (€/MB)
1 Korrik 2019-30 Qershor 2020	Domestic Retail + Roaming Ëholesale (0.05), por ≤ 0.19	0.040	Domestic Retail + Roaming Ëholesale (0.02), por ≤ 0.06	Domestic Retail + Roaming Ëholesale (0.025)por ≤ 180
1 Korrik 2020-30 Qershor 2021	Domestic Retail + Roaming Ëholesale (0.05), por ≤ 0.19	0.025	Domestic Retail + Roaming Ëholesale (0.02), por ≤ 0.06	Domestic Retail + Roaming Ëholesale (0.015), por ≤ 180

Shënim: Vlerat në euro pa TVSH

Ofruesit e shërbimeve të rrjeteve celulare në RSH nuk duhet të aplikojnë tarifë shtesë për shërbimin e rregulluar të SMS-ve të marra në roaming dhe voicemail të marrë në roaming në RK. Ky përcaktim është pavarësisht tarifave të aplikueshme për dëgjimin e këtyre mesazheve zanore.

RLAH

Duke filluar nga data 01 Korrik 2021, ofruesit e rrjeteve celulare në RSH nuk duhet të aplikojnë asnjë tarifë shtesë për shërbimet e rregulluara të Roamingut (thirrjet dalëse dhe të marra, SMS dhe të dhëna/Data), përveç çmimit të shitjes me pakicë brenda vendit për pajtimatrët e tyre, të cilët janë në Roaming në vendet e BP.

Ofruesit e rrjeteve celulare në RSH mund të aplikojnë një "*Politikë të përdorimit të drejtë*" (*Fair use policy*) për shfrytëzimin e shërbimeve të rregulluara të Roamingut me pakicë në raport me çmimet e shitjes me pakicë të aplikuar brenda vendit, me qëllim që të parandalojnë përdorimin abuziv ose Jo normal të shërbimeve të Roamingut me pakicë nga pajtimatrët, siç janë: përdorimi permanent i shërbimeve të Roamingut, modifikimi i CLI etj.

Në rrethana specifike dhe të jashtëzakonshme, me qëllim të sigurimit të qëndrueshmërisë së modelit të tarifimit RLAH në nivel kombëtar, kur një ofrues i Roamingut (MNO) nuk është në gjendje të mbulojë kostot totale aktuale dhe të parashikuara të tij për ofrimin e shërbimeve të rregulluara të Roamingut në BP, me të ardhurat totale aktuale dhe të projektuara të tij nga ofrimi e shërbimeve të tilla, ofruesi i Roamingut mund të kërkojë nga AKEP për dhënien e autorizimit për të aplikuar një tarifë shtesë, në përputhje me rregullat e përcaktuara nga AKEP. Kjo tarifë shtesë do të zbatohet vetëm në masën e nevojshme për të mbuluar kostot e ofrimit të shërbimeve të rregulluara roaming me pakicë, duke marrë parasysh tarifat maksimale të shitjes me shumicë në periudhën përkatëse.

Çfarëdo tarife shtesë e aplikuar për shërbimet e rregulluara të Roamingut në modelin RLAH nga ofruesit e rrjeteve celulare në RSH nuk duhet të tejkalojë tarifat maksimale me shumicë të specifikuar në tabelën 4.1/1(2) me sipër, sipas periudhës përkatëse.

Kursi i këmbimit

Tarifat me shumicë dhe me pakicë në tabelat e mësipërme janë dhënë në Euro. Në lidhje me shërbimet me shumicë operatorët mund të përdorin tarifat në Euro, ndërsa për tarifat me pakicë, AKEP propozon që të përdoret Kursi mesatar i Këmbimit Lek/Euro i tremujorit të parë të vitit përkatës, sipas publikimit të Bankës së Shqipërisë në raportet periodike tremujore ose llogaritjeve në bazë të të dhënave në faqen eeb të BSH, si më poshtë:

- Për fazën e parë të rregullimit 15.06.2019-30.06.2020 të përdoret kursi i mesatar i këmbimit Lek/Euro i tremujorit të parë 2019: 1 Euro=125 Lek.
- Për fazën e parë të rregullimit 1.07.2020-30.06.2021 të përdoret kursi i mesatar i këmbimit Lek/Euro i tremujorit të parë 2020, dhe kështu për fazat në vijim.

Akte të tjera plotesuese

Sic është cituar në kapitullin 2, rregullimi i roamingut në vendet e BE-së, përfshirë implementimin e RLAH është kryer nëpërmjet Rregulloreve të BE-së dhe udhëzimeve përkatëse të BEREC, të cilat përfshijnë detyrime jo vetëm për tarifën roaming me shumicë dhe pakicë, por edhe detyrime për aksesin me shumicë roaming, transparencën për pajtimtarët si dhe përcaktime për FUP. Me qëllim plotësimin e kuadrit rregullator për implementimin e RLAH+ dhe RLAH me BP, AKEP parashikon sa më poshtë:

1. Deri më 1.07.2019 AKEP do të miratojë cdo akt tjetër të nevojshëm për arritjen e objektivave të Marrëveshjes RRA WB6 dhe rregullimeve për fazën tranzitore të RLAH+.
2. Deri më 31.12.2020 AKEP do të miratojë akte nënligjore të nevojshme për të siguruar zbatimin e rregullave mbi politikën e përdorimit të drejtë (FUP), rregullat për zbatimin e mekanizmit të derogimit të qëndrueshmërisë dhe kërkesat e transparencës.

AKEP do të bashkëpunojë me rregullatorët e vendeve të BP që rregullat/aktet e tjera të jenë të koordinuara dhe uniforme si dhe të njëjta me rregullat e zbatueshme në Bashkimin Evropian, duke marrë në konsideratë kontekstin lokal në BP.

Akti i BE që do të përshtatet nga AKEP me rregulla për implementimin e RLAH midis vendeve të BP (që do të fillojë më 1.07.2021) është Rregullorja Implementuese e BE 2016/2286 e 15 Dhjetor 2016 “*On laying down detailed rules on the application of fair use policy and on the methodology for assessing the sustainability of the abolition of retail roaming surcharges and on the application to be submitted by a roaming provider for the purposes of that assessment*”. Kjo rregullore e BE do të përshtatet në akt nënligjor për rregulla për përcaktimin e FUP dhe apliki

Aktet e BEREC të cilat do të përshtaten në kontekstin e roamingut në BP janë:

- BoR (16) 34 BEREC Guidelines on Regulation (EU) No. 531/2012 as amended by Regulation (EU) No. 2120/2015 (Excluding Articles 3, 4 and 5 on e-hole-sale access and separate sale of services)
- BoR (17) 56 BEREC GUIDELINES ON Regulation (EU) No 531/2012, as amended by Regulation (EU) 2015/2120 and Commission Implementing Regulation (EU) 2016/2286 (Retail Roaming Guidelines).

Dokumentat e mësipërme të BEREC dhe Rregulloret përkatëse të BE do të shërbejnë si dokumenta referues për interpretime të rregullimit të roamingut Shqipëri-BP në regjimet RLAH+ dhe RLAH, dhe AKEP/NRA-të e BP do të koordinojnë për transpozimin e tyre në akte rregullatore përkatëse në kohën e duhur, për të dhënë mundësinë MNO-ve për zbatimin korrekt dhe në kohë të modeleve RLAH+ dhe RLAH midis vendeve të BP.

3. Draft detyrimet për MNO-të e Shqipërisë për rregullimin e Roamingut me vendet e BP

Me poshte eshte propozimi i plote i AKEP per rregullimin e tarifave te roamingut dhe aspekte te tjera te lidhura me roamingun me vendte e Ballkanit Perëndimor. Propozimi bazohet në Marrëveshjen e nënshkruar më datë 4 Prill 2019 midis ministrive përgjegjëse për komunikimet elektronike të 6 vendeve të Ballkanit Perëndimor (Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Kosova, Maqedonia e Veriut, Mali i Zi dhe Serbia) si dhe në dokumentat e BE-së për rregullimin e roamingut, Rregullore (BE) 531/2012 e amenduar nëpërmjet Rregullore (BE) 2120/2015 dhe Rregullore (BE) 920/2017, duke përfshirë përcaktimet kryesore të kësaj rregulloreje në lidhje me RLAH/RLAH+, dhe detyrimet shoqëruese për aksesin me shumicë roaming dhe transparencën.

Percaktimet kryesore me poshte do jene pjese e vendimeve individuale te AKEP per tre operatorët celulare, ndersa nje pjese tjetër mund te perfshihen ne nje akt te vecante te perbashket per te tre operatorët.

1. Objekti dhe fusha e veprimit

1. Objekt i këtij rregullimi është përcaktimi i modaliteteve dhe kushteve për zbatimin e *“Marrëveshje për reduktimin e cmimeve të shërbimeve roaming në rrjetet publike të komunikimeve të lëvizshme në rajonin e Ballkanit Perëndimor”* të nënshkruar në Beograd më 4 Prill 2019 (më poshtë Marrëveshja RRA WB6). Ky akt përcakton rregullat për të garantuar që përdoruesit e rrjeteve publike celulare në RSH nuk paguajnë tarifa më të larta për shërbimet celulare gjatë roamingut në vendet e BP në krahasim me tarifatat konkurruese që paguajnë për shërbimet celulare kur janë në RSH, duke arritur ndërkohë një nivel të lartë të mbrojtjes së konsumatorit, dhe nxitje të konkurrencës dhe transparencës në treg. Implementimi i marrëveshjes RRA WB6 i shërbne realizimit të objektivit të integritimit ekonomik rajonal dhe angazhimeve të RSH dhe vendeve të tjera të rajonit BP6 të përfshira në Planin Disavjeçar të Veprimit të Zonës Rajonale Ekonomike (MAP REA)

Akti përcakton kushte për aksesin me shumicë në rrjetet publike të komunikimeve celulare me qëllim ofrimin e shërbimeve të rregulluara të roamingut. Ai gjithashtu përcakton rregulla tranzitore për tarifatat që mund të aplikohen nga operatorët e rrjeteve celulare të RSH për ofrimin e shërbimeve të rregulluara të roamingut për thirrjet zanore dhe SMS-të e origjinura dhe terminuara midis RSH dhe vendeve të BP si dhe për shërbimet e komunikimit me të dhëna të përdorura nga klientët roaming gjatë kohës që përdorin roaming në një rrjet publik celular në RSH dhe vendet e BP. Rregullat janë të aplikueshme si për tarifatat me shumicë dhe ato me pakicë për shërbimet roaming dhe të lidhura me to, për roamingun midis RSH dhe vendeve të BP.

2. Përcaktimet në këtë akt përfshijnë gjithashtu rregulla që synojnë rritjen e transparencës së tarifave dhe përmirësime në informacionin për tarifatat për përdoruesit e shërbimeve roaming.
3. Rregullat janë të detyrueshme për tu zbatuar nga sipërmarrësit e rrjeteve publike celulare të autorizuar në RSH sipas ligjit 9918. Rregulla reciproke do të aplikohen paralelisht dhe në vendet e tjera të rajonit të BP.

4. Bazuar në Marrëveshjen Rajonale të Roamingut RRA WB6 dhe neni 55, pika 2/c e Ligjit 9918, tarifat e mëposhtëme janë objekt rregullimi nga AKEP sipas përcaktimeve të këtij Akti:
 - a. Tarifat me shumicë të roamingut që operatorët celularë të RSH aplikojnë për operatorët celularë të vendeve të tjera të BP, kur pajtimtarët e këtyre të fundit janë në roaming në Shqipëri;
 - b. Tarifat me shumicë të terminimit të thirrjeve ndërkombëtare që operatorët celularë të RSH aplikojnë për operatorët celularë të vendeve të tjera të BP, për thirrje që janë të lidhura me roamingun ndërkombëtar midis vendeve;
 - c. Tarifat me pakicë që operatorët celularë të RSH aplikojnë për pajtimtarët e tyre, kur këta të fundit janë në roaming në vendet e tjera të BP.
5. Objekti i rregullimit të tarifave të shërbimeve roaming përfshin dhe kushtet shoqëruese/detyrimet e operatorëve celularë të RSH në lidhje me aksesin me shumicë për MNO të vendeve të tjera të BP si dhe transparencën dhe mbrojtjen e pajtimtarëve të shërbimeve celulare të MNO-ve të RSH për përdorimin e shërbimeve të rregulluara të roamingut midis Shqipërisë dhe vendeve të tjera të BP.

2. Detyrime për Aksesin me shumicë roaming

1. Operatorët e rrjeteve celulare në Republikën e Shqipërisë (RSH) duhet të plotësojnë të gjitha kërkesat e arsyeshme për akses në nivel me shumicë nga operatorët celulare të vendeve të BP për roaming në RSH.
2. Aksesin me shumicë roaming do të përfshijë aksesin në të gjithë elementët e rrjetit dhe në facilitetet shoqëruese, shërbimet, softuerët dhe sistemet e informacionit përkatës, të nevojshme për ofrimin e shërbimeve të rregulluara roaming për pajtimtarët e operatorëve celularë të vendeve të rajonit BP gjatë roamingut në RSH.
3. MNO-të e RSH duhet t'u japin operatorëve celularë të vendeve të BP një draft kontratë sipas përcaktimeve të kësaj pike, për akses roaming me shumicë jo më vonë se një muaj nga kërkesa fillestare për akses. Aksesin me shumicë roaming duhet të jepet brenda një afati të arsyeshëm kohor, por jo më vonë se 3 muaj nga nënshkrimi i kontratës. MNO që marrin kërkesë për akses me shumicë roaming dhe kërkuesit e aksesit duhet të negociojnë në mirëbesim (good faith).

Pavarësisht përcaktimeve në këtë pikë dhe kohës së nevojshme për amendimin e marrëveshjeve ekzistuese roaming, MNO-të e RSH kanë detyrim të aplikojnë në mënyrë reciproke tarifat me shumicë të roamingut me operatorët celularë të vendeve të BP sipas termave dhe afateve të përcaktuara në këtë akt.

3. Rregullimi i tarifave me shumicë të roamingut dhe terminimit të thirrjeve ndërkombëtare.

1. Tarifat mesatare maksimale me shumicë të Roamingut që operatorët e rrjeteve celulare në Republikën e Shqipërisë, në rolin e operatorit të rrjetit të vizituar, mund të aplikojnë ndaj operatorëve të rrjeteve celulare nga vendet e BP për ofrimin e shërbimit të rregulluar të thirrjeve të origjinuara në rrjetin e vizituar, përfshirë midis të tjerave kostot e origjinimit, tranzitimit dhe terminimit, shërbimit të rregulluar të SMS-ve të origjinuar në rrjetin e vizituar, të shërbimit të rregulluar të roamingut të të dhënave nuk duhet të jenë më të larta se ato të specifikuara në tabelën në vijim.

Tabela 1: Tarifat mesatare maksimale me shumicë për shërbimet e rregulluara të roamingut Shqipëri-BP

Modeli Tarifimit të Roamingut ne Retail	Data e fillimit	Thirrjet e rregulluara roaming (€/min)	SMS të dërguar (€/SMS)	Transferim i të dhënave (€/MB)
		(1)	(2)	(3)
RLAH+	1 Korrik 2019	0.050	0.02	0.0250
	01 Korrik 2020	0.050	0.02	0.0150
RLAH	1 Korrik 2021	0.032	0.01	0.0077
	1 Janar 2022	0.032	0.01	0.0060
	1 Janar 2023	0.032	0.01	0.0045
	1 Janar 2024	0.032	0.01	0.0035
	1 Janar 2025	0.032	0.01	0.0030
	1 Janar 2026-	0.032	0.01	0.0025

Shënim: Tarifat në euro, pa TVSH.

2. Tarifat mesatare maksimale të referuara në pikën 1 më sipër janë të aplikueshme midis cdo operatori celular të RSH dhe cdo operatori celular të vendeve të BP, dhe do të llogariten përgjatë një periudhe 12-mujore ose ndonjë periudhe më të shkurtër sipas fazave përkatëse të aplikimit të tarifave në tabelën e mësipërme.
3. Tarifa mesatare me shumicë për thirrjet e rregulluara roaming e referuar në Kolonën (1) të Tabelës së mësipërme për operatorin celular të RSH në rolin e operatorit të rrjetit të vizituar do të llogaritet duke pjestuar të ardhurat totale me shumicë të marra nga operatori i rrjetit të vizituar gjatë periudhës përkatëse për ofrimin e thirrjeve të rregulluara roaming me shumicë me numrin total të minutave të këtyre thirrjeve roaming të përdorura për ofrimin me shumicë të thirrjeve roaming brenda vendeve të BP gjatë periudhës përkatëse, të agreguara në bazë sekonde.

- Tarifa mesatare me shumicë për SMS e rregulluara roaming e referuar në Kolonën (2) të Tabelës së mësipërme për operatorin celular të RSH në rolin e rrjeti të vizituar do të llogaritet duke pjestuar të ardhurat totale me shumicë për orgjinimin dhe transmetimin e SMS-ve të rregulluara roaming brenda vendeve të BP gjatë periudhës përkatëse me numrin total të këtyre SMS-ve të origjinuara dhe transmetuara për llogari të operatorit celular nga vendet e BP gjatë periudhës përkatëse.

Operatori celular i RSH në rolin e operatorit të rrjetit vizitues nuk duhet të tarifojë operatorët e vendeve të BP për terminimin e SMS-ve të rregulluara roaming të marra nga pajtimtarët e këtyre operatorëve gjatë roamingut në rrjetin e tij.

- Tarifa mesatare me shumicë për transmetimin e të dhënave të rregulluara roaming e referuar në Kolonën (3) të Tabelës së mësipërme për operatorin celular të RSH në rolin e rrjeti të vizituar do të llogaritet duke pjestuar të ardhurat totale me shumicë për ofrimin e shërbimeve të rregulluara roaming për të dhënat gjatë periudhës përkatëse me numrin total të megabyte të të dhënave të konsumuara për ofrimin e këtyre shërbimeve për llogari të operatorit celular nga vendet e BP gjatë periudhës përkatëse, të agreguara në bazë kilobyte.
- Operatorët e rrjeteve celulare të RSH në rolin e rrjetit të vizituar duhet të tarifojnë për thirrjet e rregulluara në bazë sekonde dhe nuk janë të lejuar të aplikojnë call set up fee apo kohe fillestare minimale tarifimi më të gjatë se 30 sekonda. Tarifimi për SMS dhe MMS është në bazë të njësive, ndërsa për të dhënat në Kilobyte.
- Asnjë prej operatorëve të përfshirë në roamingun Shqipëri-vendet e BP nuk duhet të ndryshojë karakteristikat teknike të SMS-ve në roaming nga karakteristikat teknike të SMS-ve të ofruara në tregun vendas.
- Tarifat maksimale me shumicë të terminimit që operatorët e rrjeteve celulare në Republikën e Shqipërisë mund të aplikojnë për operatorët celularë të vendeve të BP për thirrjet e rregulluara roaming të origjinuara dhe terminuara në vendet e BP nuk duhet të jenë më të larta se vlerat e dhëna në Tabelën 2.

Tabela 2: Tarifat maksimale me shumicë për terminimin e thirrjeve të rregulluara të roamingut Shqipëri-BP

	1 Korrik 2019	1 Korrik 2020	1 Korrik 2021
Tarifa Maksimale	0.040	0.025	0.016

Shënim: Tarifat në euro/minutë, pa TVSH

Operatorët e rrjeteve celulare të RSH në rolin e rrjetit të vizituar duhet të tarifojnë për terminimin e këtyre thirrjeve në bazë sekonde dhe nuk janë të lejuar të aplikojnë call set up fee apo kohe fillestare minimale tarifimi më të gjatë se 1 sekondë.

4. Rregullimi i tarifave më pakicë të roamingut

1. Duke filluar nga data 1 Korrik 2021, tarifat me pakicë që operatorët e rrjeteve celulare të RSH aplikojnë për pajtimtarët e tyre për shërbimet e roamingut në vendet e BP duhet të jenë të njëjta me tarifat e aplikuar në RSH, sipas rregullit Roam Like At Home (RLAH).
2. Në periudhën 1 Korrik 2019 deri më 30 Qershor 2021, operatorët celulare në RSH mund të aplikojnë një tarifë shtesë (surcharge) mbi tarifën përkatëse me pakicë brenda vendit, sipas rregullit RLAH+.
3. Zbatimi i rregullave të RLAH dhe RLAH+ nga operatorët e RSH për tarifat me pakicë të pajtimtarëve të tyre për shërbimet e roamingut në BP do të kryhet sipas përcaktimeve të këtij akti dhe akteve të tjera të nxjerra nga AKEP në koordinim me autoritetet rregullatore të rajonit BP për këtë qëllim.
4. Gjatë periudhës tranzitore të referuar në pikën 2 më sipër, përkatësisht nga data 1 Korrik Qershor 2019 deri më datë 30 Qershor 2021, operatorët e rrjeteve celulare në RSH mund të aplikojnë për pajtimtarët e tyre që janë në roaming në vendet e BP një tarifë shtesë (surcharge) mbi tarifën përkatëse me pakicë brenda vendit (domestic price) për përdorimin e shërbimeve të rregulluara të Roamingut në vendet e BP. Çfarëdo tarife shtesë e aplikuar për shërbimet e rregulluara të Roamingut nga operatorët celulare të RSH nuk duhet të tejkalojë tarifat maksimale me shumicë të specifikuar në Tabelën 1, paragraf 3.1 sipas periudhave përkatëse, për thirrjet e rregulluara roaming dalëse vlerat e kolonës (1), për SMS e rregulluara roaming të dërguara vlerat e kolonës (2), për përdorimin e internetit (data) vlerat e kolonës (3), dhe për thirrjet hyrëse vlerat e Tabelës 2, paragraf 3.8.

Tarifa totale me pakicë e aplikuar për shërbimet e rregulluara të roamingut në vendet e BP, e cila përfshin tarifën brenda vendit në RSH dhe tarifën shtesë për shërbimet e rregulluara të Roamingut të specifikuar në paragrafin më sipër nuk duhet të tejkalojë vlerat si vijon (pa TVSH), 0.19€/min për thirrjet e rregulluara roaming të kryera, 0.06€ për SMS e rregulluara roaming të dërguara dhe 0.18 € për megabyte të përdorur, duke realizuar njëkohësisht të dy kushtet sipas tabelës në vijim.

Tabela 3: Tarifatat maksimale me pakicë të operatorëve të RSH për roamingun në vendet e BP sipas modelit RLAH+

Periudha	Thirrjet e rregulluara roaming dalëse (€/min)	Thirrjet e rregulluara roaming Hyrëse (€/min)	SMS e rregulluara roaming të dërguar (€/SMS)	Transmetimi i të dhënave (€/MB)
1 Korrik 2019-30 Qershor 2020	Domestic Retail + Roaming Ëholesale (0.05), por ≤ 0.19	0.040	Domestic Retail + Roaming Ëholesale (0.02), por ≤ 0.06	Domestic Retail + Roaming Ëholesale (0.025)por ≤ 180
1 Korrik 2020-30 Qershor 2021	Domestic Retail + Roaming Ëholesale (0.05), por ≤ 0.19	0.025	Domestic Retail + Roaming Ëholesale (0.02), por ≤ 0.06	Domestic Retail + Roaming Ëholesale (0.015), por ≤ 180

Shënim: Vlerat në euro pa TVSH

Ofruesit e shërbimeve të rrjeteve celulare në RSH nuk duhet të aplikojnë tarifë shtesë për shërbimin e rregulluar të SMS-ve të marra në roaming dhe voicemail të marrë gjatë roaming në vendet e BP. Ky përcaktim është pavarësisht tarifave të aplikueshme për dëgjimin e këtyre mesazheve.

Operatorët e rrjeteve celulare të RSH duhet të tarifojnë pajtimtarët e tyre në bazë sekonde për thirrjet e rregulluara roaming të kryera dhe të marra në vendet e BP. Operatorët ofruer të roamingut nuk janë të lejuar të aplikojnë call set up fee apo kohe fillestare minimale tarifimi më të gjatë se 30 sekonda. Tarifimi për pajtimtarët për shërbimet e rregulluara të të dhënave gjatë roamingut në vendet e BP do të jetë në bazë kilobyte, përveç MMS-ve që mund të tarifohen për njësi. Në të tilla raste tarifa me pakicë e aplikuar për transmetimin apo marrjen e një MMS në roaming në BP nuk duhet të jetë më e lartë se tarifa maksimale me pakicë për shërbimet e rregulluara roaming të të dhënave të përcaktuara në tabelën e mësipërme.

Tavanet e tabëlës më sipër për tarifatat shtesë me pakicë dhe tarifatat Totale me pakicë për roaming të shprehur në euro, duhet të konvertohen në LEK duke përdorur Kursin Mesatar të Këmbimit Lek/Euro i tremujorit të parë të vitit përkatës, sipas publikimit të Bankës së Shqipërisë në raportet periodike tremujore ose llogaritjeve në bazë të të dhënave në faqen eeb të BSH, për periudhën 1 Janar-31 Mars të vitit përkatës. (për fazën e parë kursit mesatar i këmbimit i llogaritur nga AKEP është 1 Euro=125 ALL)

- Me efekt nga data 01 Korrik 2021, operatorët e rrjeteve celulare në RSH nuk duhet të aplikojnë asnjë tarifë shtesë për shërbimet e rregulluara të Roamingut (thirrjet dalëse dhe të

marra, SMS dhe të dhëna/Data), përveç çmimit të shitjes me pakicë brenda vendit për pajtimtarët e tyre, të cilët janë në Roaming në rajonin e BP.

6. Ofruesit e rrjeteve celulare në RSH mund të aplikojnë një "*Politikë të përdorimit të drejtë*" (*Fair use policy*) për shfrytëzimin e shërbimeve të rregulluara të Roamingut me pakicë në raport me çmimet e shitjes me pakicë të aplikuara brenda vendit, me qëllim që të parandalojnë përdorimin abuziv ose Jo normal të shërbimeve të Roamingut me pakicë nga pajtimtarët, siç janë: përdorimi permanent i shërbimeve të Roamingut, modifikimi i CLI etj.
7. Në rrethana specifike dhe të jashtëzakonshme, me qëllim të sigurimit të qëndrueshmërisë së modelit të tarifimit RLAH në nivel kombëtar, kur një ofrues i Roamingut (MNO) nuk është në gjendje të mbulojë kostot totale aktuale dhe të parashikuara të tij për ofrimin e shërbimeve të rregulluara të Roamingut me vendet e BP, me të ardhurat totale aktuale dhe të projektuara të tij nga ofrimi i shërbimeve të tilla, ofruesi i Roamingut mund të kërkojë nga AKEP për dhënien e autorizimit për të aplikuar një tarifë shtesë, në përputhje me rregullat e përcaktuara nga AKEP. Kjo tarifë shtesë do të zbatohet vetëm në masën e nevojshme për të mbuluar kostot e ofrimit të shërbimeve të rregulluara roaming me pakicë, duke marrë parasysh tarifat maksimale të shitjes me shumicë në periudhën përkatëse.
8. Çfarëdo tarife shtesë e aplikuar për shërbimet e rregulluara të Roamingut në modelin RLAH sipas pikës 7 më sipër nga ofruesit e rrjeteve celulare në RSH nuk duhet të tejkalojë tarifat maksimale me shumicë të specifikuar në Tabela 1 paragrafin 3.1, dhe Tabela 2 paragrafi 3.8 më sipër, sipas periudhës përkatëse.
9. Gjatë periudhës tranzitore (RLAH+), nuk ndalohen ofertat të cilat i mundësojnë klientëve roaming, përdorimin e sasive të caktuara të shërbimeve roaming, sipas tarifave fikse ditore ose të tjera, me kushtin që konsumi i plotë i sasisë së lejuar të çojë në tarifë për njësi për thirrjet e kryera, thirrjet e marra, mesazhet SMS të dërguara dhe shërbimet e të dhënave (data) të cilat nuk duhet të tejkalojnë çmimin përkatës brenda vendit plus tarifën shtesë maksimale të përcaktuara për periudhën tranzitore.
10. Ofruesit e roamingut mund të ofrojnë dhe klientët roaming mund të zgjedhin me vetdije, një tarifë roaming të ndryshme nga ato të rregulluara sipas modelit RLAH dhe RLAH+, në bazë të të cilës klientët roaming përfitojnë nga një tarifë për shërbimet roaming të ndryshme nga ato të rregulluara në mungesë të një zgjedhjeje të tillë. Ofruesi i roamingut duhet t'i kujtojë/informojnë këtyre klientëve roaming për natyrën e avantazheve roaming që ata po heqin dorë për shkak të zgjedhjes së tyre.⁵

⁵ Roaming providers may offer, and roaming customers may deliberately choose, a roaming tariff other than one set in accordance with Articles 6a, 6b, 6c and paragraph 1 of this Article, by virtue of which roaming customers benefit from a different tariff for regulated roaming services than they would have been accorded in the absence of such a choice. The roaming provider shall remind those roaming customers of the nature of the roaming advantages which would thereby be lost.

Pavarësisht nënparagrafit të parë, ofruesit e roamingut do të zbatojnë automatikisht një grup tarifash në përputhje me përcaktimet për RLAH dhe paragrafin për RLAH+ të këtij neni për të gjithë klientët ekzistues dhe të rinj roaming automatikisht.

Çdo klient në roaming mundet në çdo kohë të kërkojë të kalojë në ose nga një tarifë e caktuar në përputhje me përcaktimet për RLAH dhe paragrafin për RLAH+ të këtij neni. Kur konsumatorët roaming me vetdije zgjedhin të kalojnë ose kthehen në një tarifë të caktuar në përputhje me nenet (RLAH) dhe paragrafin (RLAH+) të këtij neni, çdo kalim duhet të bëhet brenda një dite pune nga marrja e kërkesës, do të jetë pa pagesë dhe nuk do të kërkojë kushte ose kufizime që kanë të bëjnë me elementet e abonimit, përveç roamingut. Ofruesit e roamingut mund të vonojnë kalimin derisa tarifa e mëparshme e roamingut të jetë efektive për një periudhë minimale të përcaktuar jo më shumë se dy muaj.

11. Ofruesit e roamingut duhet të sigurojnë që një kontratë që përfshin çdo lloj shërbimi me pakicë të rregulluar të roamingut specifikon karakteristikat kryesore të shërbimit me pakicë të rregulluar të roamingut, duke përfshirë në veçanti:
 - (a) planin tarifor ose planet tarifore specifike dhe, për secilin plan tarifor, llojet e shërbimeve të ofruara, duke përfshirë volumin/sasinë e komunikimeve;
 - (b) çdo kufizim të imponuar në konsumin e shërbimeve me pakicë të rregulluara roaming të ofruara në nivelin e çmimit vendas të shitjes me pakicë të aplikueshëm, në veçanti informacionin sasior mbi mënyrën se si zbatohet ndonjë politikë e përdorimit të drejtë duke iu referuar çmimeve, volumeve ose parametrave të tjerë kryesore të shërbimit me pakicë të rregulluar të roamingut.Ofruesit e roamingut publikojnë informacionin e përmendur në nënparagrafin e parë.

5. Transparenca për tarifën me pakicë për thirrjet dhe SMS në roaming

1. Për të njoftuar klientët roaming për faktin se ata do të jenë objekt i tarifave të roamingut kur bëjnë ose marrin një telefonatë ose kur dërgojnë një mesazh SMS, operatori celular, përveç kur klienti ka njoftuar operatorin se ai nuk e kërkon këtë shërbim, i ofron klientit, automatikisht me anë të një Shërbimi Mesazhi, pa vonesa të panevojshme dhe pa pagesë, kur ai hyn në një nga vendet e BP, përvec RSH, informacion bazë të personalizuar tarifor për çmime e roamingut (përfshirë TVSH) që aplikohen për atë pajtimtar për thirrjet telefonike dalëse dhe hyrëse dhe për dërgimin e mesazheve SMS kur ai ndodhet në vendet e BP.

Informacioni bazë i personalizuar për tarifën do të shprehet në monedhën LEK dhe duhet të përfshijë informacion mbi:

- (a) çdo politikë të përdorimit të drejtë që aplikohet ndaj pajtimtarit kur ai bën roaming në BP si dhe tarifën shtesë që zbatohet për tejkalim të limiteve sipas kësaj politike të përdorimit të drejtë; dhe
- (b) çdo tarifë shtesë që zbatohet në përputhje me RLAH+ (pika 4/7 dhe 8).

Operatori gjithashtu do të përfshijë në informacion numrin falas të përmendur në paragrafin 2 për marrjen e informacionit më të detajuar dhe informacion mbi mundësinë e aksesit në shërbimet e emergjencës duke telefonuar pa pagesë numrin unik European të emergjencave 112.

Pajtimtari duhet të ketë mundësinë që pas çdo mesazhi të cituar më sipër të njoftojë pa pagesë dhe në mënyrë të lehtë MNO, se ai nuk kërkon Shërbimin e Mesazhit automatik. Një pajtimtar që ka njoftuar se nuk kërkon Shërbimin e Mesazhit automatik ka të drejtë në çdo kohë dhe pa pagesë të kërkojë nga MNO që të ofrojë përsëri shërbimin.

MNO duhet t'u ofrojë pajtimtarëve të verbër ose me shikim të pjesshëm informacionin bazë tarifor të personalizuar të përmendur në nënparagrafin e parë automatikisht, me thirrje zanore, pa pagesë, nëse pajtimtari e kërkon këtë shërbim.

Nënparagrafi i parë, i dytë, i katërt dhe i pestë, i kësaj pike me përjashtim të referencës për politikën e përdorimit të drejtë dhe tarifave shtesë që zbatohen në përputhje me nriken 4/7 dhe 8, do të zbatohen gjithashtu për shërbimet e roamingut për thirrjet zanore dhe SMS të përdorura nga pajtimtarët gjatë roamingut edhe në në shtete të tjera përveç rajonit të BP.

2. Përveç përcaktimeve të paragrafit 1, pajtimtarët kanë të drejtë të kërkojnë dhe të marrin informacion tarifor më të detajuar dhe të personalizuar për tarifave e roamingut që aplikohen në rrjetin e vizituar në BP për thirrjet zanore dhe SMS dhe informacione mbi masat e transparencës të zbatueshme në bazë të këtyre Rregullave, me anë të një thirrje zanore ose me SMS. Ky informacion duhet të merret nëpërmjet një thirrje telefonike ose SMS pa pagesë drejt një numri të përcaktuar nga MNO për këtë qëllim. Detyrimet e parashikuara në paragrafin 1 nuk do të zbatohen për pajisjet që nuk mbështesin funksionalitetin SMS.

2a. MNO duhet të dërgojë një njoftim për pajtimtarin roaming kur sasia e përdorimit të drejtë të thirrjeve zanore ose SMS roaming të rregulluara, është konsumuar plotësisht ose kur arrihet niveli prag i përdorimit i aplikuar në përputhje me Pikën 4/7-8. Ky njoftim duhet të tregojë tarifën shtesë që do të aplikohet për konsumin e çdo njësie shtesë të shërbimeve të rregulluara të roamingut të thirrjeve zanore ose SMS-ve. Çdo pajtimtar ka të drejtë të kërkojë nga MNO që të ndërpresë dërgimin e njoftimeve të tilla dhe do të ketë të drejtë, në çdo kohë dhe falas, të kërkojë nga MNO të ofrojë përsëri shërbimin.

3. MNO duhet t'u sigurojë të gjithë konsumatorëve informacion të plotë mbi tarifave e aplikueshme në roaming, në kohën e nënshkrimit të kontratës apo fillimit të përdorimit të shërbimeve celulare. MNO gjithashtu do t'u sigurojë pajtimtarëve të tij roaming me përditësime mbi tarifave e roamingut në fuqi, pa vonesa të panevojshme dhe sa herë që ka një ndryshim në këto tarifa.

Pas kësaj MNO do të dërgojë në intervale të arsyeshme kohore një kujtesë pajtimtarëve që kanë zgjedhur një plan të ndryshëm tarifor nga tarifave e rregulluara të roamingut me BP.

4. MNO duhet t'i vërë në dispozicion pajtimtarëve të tij informacionin se si të shmangin roamingun e padëshiruar në rajonet kufitare. MNO duhet të ndërmarrë hapa të arsyeshëm për të mbrojtur pajtimtarët e tij nga pagesa e tarifave për roaming e padëshiruar ndërsa ndodhen në Shqipëri.

6. Transparenca dhe mekanizma mbrojtës për shërbimet me pakicë roaming për të dhënat.

1. MNO duhet të sigurojnë që pajtimtarët e tyre roaming, para dhe pas nënshkrimit të një kontrate, të jenë të informuar në mënyrë adekuate për tarifën që zbatohet për përdorimin e shërbimeve të rregulluara të roamingut të të dhënave, në mënyrë që lehtësojnë kuptimin e pajtimtarëve për pasojat financiare të përdorimit të tillë dhe t'i lejojnë ata të monitorojnë dhe kontrollojnë shpenzimet e tyre në shërbimet e roamingut të të dhënave të rregulluara në përputhje me paragrafët 2 dhe 3.

Kur është e përshtatshme, MNO informojnë pajtimtarët e tyre, para nënshkrimit të një kontrate dhe në mënyrë të rregullt pas kësaj, të rrezikut të lidhjes në internet dhe shkarkimit të të dhënave në mënyrë automatike dhe të pakontrolluar. Gjithashtu, ofruesit e roamingut duhet t'i njoftojnë klientët e tyre, pa pagesë dhe në mënyrë të qartë dhe lehtësisht të kuptueshme, si t'i ndërpresin këto lidhje automatike të roamingut të të dhënave për të shmangur konsumin e pakontrolluar të shërbimeve roaming të të dhënave.

2. Një mesazh automatik nga ofruesi i roamingut duhet të informojë klientin roaming që ky i fundit është duke përdorur shërbimet e rregulluara të roamingut të të dhënave dhe të ofrojë informacion bazë të personalizuar tarifor (në monedhën vendase-LEK) për tarifën e aplikueshme për ofrimin e shërbimeve të roamingut të të dhënave të rregulluara për atë klient roaming në BP, përveç kur klienti ka njoftuar ofruesin e roamingut se ai nuk e kërkon këtë informacion.

Ky informacion bazë tarifor i personalizuar duhet të përfshijë informacion mbi:

- (a) çdo politikë të përdorimit të drejtë që aplikohet ndaj klientit roaming në roaming në BP dhe tarifën shtesë që zbatohet në tejkallim të çdo limiti sipas kësaj politike të përdorimit të drejtë; dhe
- (b) çdo shtesë që zbatohet në përputhje me RLAH+.

Informacioni do të dërgohet në pajisjen celulare të klientit roaming, për shembull me një mesazh SMS, një e-mail ose një dritare pop-up në pajisjen celulare, sa herë që klienti roaming hyn në një nga vendet e BP dhe inicion për herë të parë një shërbim roaming të të dhënave në BP. Ai do të ofrohet pa pagesë në momentin që klienti roaming inicion një shërbim roaming të rregulluar të të dhënave, me një mjet të përshtatshëm për të lehtësuar pranimin dhe kuptimin e lehtë të tij.

Një klient i cili ka njoftuar ofruesin e tij të roamingut se ai nuk kërkon informacionin tarifor automatik, ka të drejtë në çdo kohë dhe pa pagesë për të kërkuar nga ofruesi i roamingut që ta ofrojë përsëri këtë shërbim.

- 2a. Ofruesi i roamingut duhet të dërgojë një njoftim kur vëllimi i përdorimit të drejtë të shërbimit të rregulluar të roamingut të të dhënave është konsumuar plotësisht ose çdo prag përdorimi i aplikuar në përputhje me RLAH+ është arritur. Ky njoftim duhet të tregojë

tarifën shtesë që do të aplikohet për çdo konsum shtesë të shërbimeve roaming të të dhënave të rregulluara nga klienti roaming. Çdo klient ka të drejtë të kërkojë nga ofruesi i roamingut që të ndërpresë dërgimin e njoftimeve të tilla dhe do të ketë të drejtë, në çdo kohë dhe falas, të kërkojë nga ofruesi i roamingut të ofrojë përsëri shërbimin.

3. Çdo ofrues i roamingut do t'u japë të gjithë klientëve të tyre roaming mundësinë të zgjedhin me vetdije dhe pa pagesë për një facilitet që siguron informacionin në kohën e duhur mbi konsumin e akumuluar të shprehur në sasi ose në monedhën LEK për shërbimet e roamingut të të dhënave të rregulluara dhe të cilat garantojnë që pa miratimin e shprehur të klientit, shpenzimet e akumuluar për shërbimet e roamingut të të dhënave të rregulluara gjatë një periudhe të caktuar përdorimi, duke përjashtuar MMS faturuar në bazë njësie, nuk tejkalon një limit të specifikuar financiar.

Për këtë qëllim, ofruesi i roamingut do të vë në dispozicion një ose më shumë kufizime maksimale financiare për periudha të caktuara të përdorimit, me kusht që klienti të informohet paraprakisht për shumat përkatëse të vëllimit. Një nga këto kufizime (kufiri financiar i parazgjedhur/default) duhet të jetë jo më i madh se 5000 LEK (outstanding charges) për çdo periudhë faturimi mujor (pa TVSH).

Në mënyrë alternative, ofruesi i roamingut mund të vendosë kufijtë e shprehur në vëllim, me kusht që klienti të informohet paraprakisht për shumat përkatëse financiare. Një nga këto kufizime (kufiri i vëllimit të paracaktuar/default) do të ketë një shumë financiare përkatëse që nuk i kalon 5000 LEK (outstanding charges) për çdo periudhë faturimi mujor (pa TVSH).

Përveç kësaj, ofruesi i roamingut mund t'u ofrojë klientëve të tij roaming kufizime të tjera maksimale mujore të ndryshme nga sa më sipër, dhe që mund të jenë më të larta ose më të ulëta se niveli 5000 LEK.

Kufijtë e parazgjedhur të përmendur në nënparagrafin e dytë dhe të tretë do të zbatohen për të gjithë klientët që nuk kanë zgjedhur një limit tjetër.

Çdo ofrues i roamingut duhet gjithashtu të sigurojë që një njoftim i duhur t'i dërgohet pajisjes mobile të klientit roaming, për shembull me një mesazh SMS, një e-mail ose një dritare pop-up në kompjuter, kur shërbimet e roamingut të të dhënave kanë arritur 80% të kufirit financiar ose sasior të rënë dakord. Çdo klient ka të drejtë të kërkojë nga ofruesi i roamingut që të ndërpresë dërgimin e njoftimeve të tilla dhe do të ketë të drejtë, në çdo kohë dhe pa pagesë, të kërkojë nga ofruesi që ta ofrojë përsëri shërbimin.

Kur arrihet kufiri financiar ose sasior, pajisjes së lëvizshme të klientit roaming do t'i dërgohet një njoftim. Ky njoftim duhet të tregojë procedurën që duhet ndjekur nëse klienti dëshiron të vazhdojë të përdorë këto shërbime dhe koston e lidhur me çdo njësi shtesë që do të konsumohet. Nëse klienti roaming nuk përgjigjet siç kërkohet në njoftimin e marrë, ofruesi i roamingut menjëherë pushon të ofrojë dhe të tarifojë klientin roaming për shërbimet e rregulluara të roamingut të të dhënave, përveç dhe derisa klienti roaming të kërkojë vazhdimin ose rinisjen e ofrimit të këtyre shërbimeve.

Kurdo që një klient roaming kërkon të zgjedhë ose të heqë një limit financiar ose sasi, ndryshimi do të bëhet brenda një dite pune nga marrja e kërkesës, ai duhet të jetë pa pagesë dhe nuk do të sjellë kushte ose kufizime që u përkasin elementeve të tjerë të pajtimit.

4. Paragrafët 2 dhe 3 nuk do të zbatohen për pajisjet makine për makine (machine-to-machine) që përdorin komunikimin e të dhënave celulare.
5. Ofruesit e roamingut duhet të ndërmarrin hapa të arsyeshëm për të mbrojtur klientët e tyre nga pagesa e tarifave për roaming për shërbimet e roamingut të padëshiruar, ndërsa ndodhen në Shqipëri. Kjo përfshin informimin e klientëve se si të shmanget roamingu i padëshiruar në rajonet kufitare.
6. Ky nen, me përjashtim të paragrafit 5 të nënparagrafit të dytë të paragrafit 2 dhe të paragrafit 2a, dhe objekt i nënparagrafit të dytë dhe të tretë të këtij paragrafi, do të zbatohet gjithashtu për shërbimet e roamingut të të dhënave të përdorura nga klientët roaming që udhëtojnë në vende të tjera përveç BP dhe ofrohet nga një ofrues i roamingut.

Kur pajtimtari zgjedh facilitetin e përmendur në nënparagrafin e parë të paragrafit 3, kërkesat e parashikuara në paragrafin 3 nuk do të zbatohen nëse operatori i rrjetit të vizituar në vendin e vizituar jashtë BP, nuk lejon ofruesin e roamingut të monitorojë përdorimin e shërbimeve të klientit të tij në kohë reale.

Në një rast të tillë, pajtimtari do të njoftohet me një mesazh SMS kur hyjnë në një vend të tillë, pa vonesa të panevojshme dhe pa pagesë, që informacioni mbi konsumin e akumuluar dhe garancia që klientit të mos kalojë kufirin e specifikuar financiar nuk janë të disponueshme gjatë roamingut në këtë shtet.

7. Detyrimi për njoftim dhe dhënie informacioni për AKEP

3. Operatorët e rrjeteve celulare duhet të njoftojnë 30 ditë përpara AKEP për ndryshimet e tarifave më pakicë për shërbimet roaming në BP si dhe zbatojnë detyrimet e njoftimit të pajtimtarit për këto ndryshime.
4. Operatorët e rrjeteve celulare duhet të depozitojnë në AKEP informacionin e kërkuar nga AKEP për të monitoruar zbatimin e përcaktimeve të RLAH+ dhe RLAH sipas kërkesave të AKEP.
5. AKEP ka të drejtë të zgjidhë mosmarrveshjet midis operatorëve celularë të BP dhe RSH, për mosmarrveshje të lidhura me aksesin në rrjetin e operatorëve celularë në RSH, përfshirë tarifën dhe çdo element tjetër të lidhur me zbatimin e përcaktimeve për rregullin RLAH dhe RLAH+.

5. Efektet e ndryshimeve të roamingut Shqipëri-BP

Bazuar në përcaktimet e marrveshjes RRA WB6, informacionin për tarifatat me shumicë dhe me pakicë aktualë të roamingut me BP rezultojnë se:

- Një ndër shërbimet kryesore të roamingut aktualisht është data roaming, dhe tarifatat me shumicë roaming sipas RRA WB6 janë në nivelin maksimal (me ndonjë përjashtim) apo mbi nivelin mesatar aktualisht të aplikuar midis të gjithë operatorëve MNO të RSH dhe BP, pra pa impakt negativ përkeqësues për operatorët për të ardhurat me shumicë, ceteris paribus;
- Tarifatat e MTR ndërkombëtar që do jenë nën rregullim janë vetëm ato të lidhura me roamingun midis vendeve të BP, pra me impakt të vogël në të ardhurat me shumicë nga terminimi i thirrjeve ndërkombëtare. Gjithashtu, operatorët MNO në marrveshjet e tyre mund të parashikojnë kushte për parandalimin e përdorimit të paligjishmëm si modifikim CLI etj, dhe AKEP do bashkëpunojnë me MNO-të për gjetjen e zgjidhjeve optimale për adresimin e problemeve të mundshme me modifikimin e CLI.
- MNO-të e RSH ofrojnë aktualisht tarifa me pakicë roaming me vendet e tjera të BP të favorshme për pajumtarët edhe në kushte komerciale, pra në mungesë të rregullimit të tyre. Madje Altelecom ka filluar të implementojë model të ngjashëm me RLAH për roamingun me Kosovën në baza komerciale bazuar në marrveshjet favorizuese me operatorët e RK të lidhura ndër vite. Gjithashtu operatorët lejohen të ofrojnë paketat alternative për përdoruesit e tyre në roaming me BP, dhe në shumë raste këto paketa mund të mos kenë nevojë për ndryshim për përputshmëri me RLAH+ apo RLAH. Ato që mund të kërkojnë ndryshim janë tarifatat standarte roaming për thirrje, SMS dhe data që konsumohen jashtë paketave, të cilat do të duhet të reduktohen për të arritur në nivelin brenda vendit (RLAH) apo dhe RLAH+ sipas taveveve përkatëse të tarifave me pakicë roaming.

Megjithëse, impakti financiar tek operatorët pritet të jetë i ndryshëm, aplikimi i RLAH në BE ka rezultuar me përfitime të mëdha për përdoruesit celularë, dhe aplikimi i këtij modeli për Shqipërinë dhe BP, pritet të sjellë rritje të mëtejshme të përfitimeve të qytetarëve të rajonit të BP nga implementimi i marrveshjes.

Efektet në tarifatat me pakicë

Në lidhje me efektet në tarifatat me pakicë dhe mënyrën se si duhet të aplikohet nga operatorët regjimi RLAH dhe RLAH+ me BP, AKEP do të nxjerrë udhëzime të vecanta të cilat do të bazohen në dokumentat e mëposhtme të BEREC:

- BoR (16) 34 BEREC Guidelines on Regulation (EU) No. 531/2012 as amended by Regulation (EU) No. 2120/2015 (Excluding Articles 3, 4 and 5 on e-hole-sale access and separate sale of services)

- BoR (17) 56 BEREC GUIDELINES ON Regulation (EU) No 531/2012, as amended by Regulation (EU) 2015/2120 and Commission Implementing Regulation (EU) 2016/2286 (Retail Roaming Guidelines)

Dokumenti i BEREC BoR (16) 34 jep udhëzime për mënyrën e implementimit të rregullave të roamingut sipas regjimit RLAH, duke përfshirë dhe fazën tranzitore RLAH+, dhe përfshin çështje të shërbimeve me pakicë dhe me shumicë të roamingut, përveç detyrimeve për aksesin me shumicë dhe shitjen e vecantë të roamingut.

Dokumenti i BEREC BoR(17) 56 përfshin udhëzime dhe për Fair Use policy sipas Rregullores Implementuese të BE 2016/2286. Ky dokument i BEREC jep në mënyrë të detajuar raste dhe shëmbuj të aplikimit të FUP sipas përcaktimeve të rregulluesve implementues të BE-së.

Ndër këto udhëzime/sqarime kryesore të përshtatur për Roamingun Shqipëri-BP (kryesisht për fazën tranzitore RLAH+ sipas BoR (16) 34) janë si më poshtë:

- Thirrje të rregulluara roaming përfshin thirrjet e kryera/marra nga pajtimtari i MNO të RSH gjatë roamingut në operatorin e rrjetit vizitues në BP, të cilat janë thirrje dalese drejt apo thirrje hyrese nga RSH dhe/ose BP, pjesë e marrëveshjes së roamingut. Pra në këto thirrje nuk përfshihen p.sh thirrjet e një pajtimtari të MNO të RSH drejt vendeve të BP kur ai ndodhet në Shqipëri (pasi nuk është në roaming në këtë rast), apo thirrjet e pajtimtarit kur është në roaming në një vend të BP që kanë destinacion apo janë origjinuar nga një shtet tjetër i ndryshëm nga BP. I njëjti sqarim vlen dhe për SMS-të. Ndërsa shërbimi i rregulluar i të dhënave në roaming përfshin përdorimin e Internetit të pajtimtarit të MNO të RSH në roaming në një rrjet MNO të vizituar në vendet e tjeat të BP, pavarësisht teknologjisë së përdorur 2G, 3G apo 4G etj.
- Baza për tarifën roaming në modelet RLAH dhe RLAH+ do jone tarifën dhe sistemi tarifor i aplikuar për konsumin e shërbimeve brenda vendit. Në rastin e tarifave për njësi të thirrjeve, SMS-ve dhe Internetit, gjatë fazës tranzitore RLAH+ operatorët kanë të drejtë të aplikojnë një tarifë shtesë (ekstra) mbi tarifën përkatëse brenda vendit, por kjo tarifë ekstra nuk duhet të jetë më e madhe se tarifën përkatëse maksimale me shumicë sipas periudhës përkatëse. Njëkohësisht tarifa totale roaming retail, tarifa brenda vendit (domestic retail) + Tarifën Ekstra, nuk duhet të tejkalojë tavanet e përcaktuara 0.19 Euro/min, 0.06 Euro/SMS dhe 180 euro/GB (pa TVSH). Tabela e mëposhtme paraqet tarifën ekstra (shtesat) maksimale mbi tarifën vendase dhe tavanet për tarifën totale roaming retail sipas RLAH+ (**Alternativa 2**).

TABELA 5.1: TAVANET PËR TARIFAT STANDARDE ME PAKICË TE ROAMINGUT ME BP RLAH+ 1.07.2019-30.06.2020

Periudha	Thirrjet e dalëse (Lek/min)	Thirrjet Hyrëse (Lek/min)	SMS të dërguar (LEK/SMS)	Transmetimi i të dhënave (Lek/MB)
1.07.2019-30.06.2020	Domestic Retail + 7.50	6.00	Domestic Retail + 3.00	Domestic Retail + 3.75
1.07.2020-30.06.2021	Domestic Retail + 7.50	3.75	Domestic Retail + 3.00	Domestic Retail + 2.25

Tavani (1.07.2019- 30.06.2020)	28.50	6.00/3.75	9.00	27.00
---	-------	-----------	------	-------

Shënim: Vlerat në Lek me TVSH, Kursi i këmbimit i përdorur 1 Euro=125 Lek

- Tabelat e mëposhtme paraqesin tarifatat aktuale standarte të roamingut me BP, tarifatat aktuale brenda vendit dhe tarifatat e reja maksimale retail për roamingun në fazën tranzitore RLAH+.

TABELA 5.2: NDRYSHIM I TARIFAT STANDARDE TE ROAMINGUT ME BP (RLAH+)

Tarifatat aktuale standarte te roamingut me BP (Prill 2019)

Operatori	Min dalëse	Min hyrëse	SMS	Internet
	(Lek/Min)	(Lek/Min)	(Lek/SMS)	(Lek/MB)
Vodafone Albania	215	175	65	365
Telekom Albania	140	100	20	60
Albtelecom	25	25	10	20

Tarifatat aktuale standarde brenda vendit (brenda vendit-Domestic retail)

Operatori	Min dalëse	Min hyrëse	SMS	Internet
	(Lek/Min)	(Lek/Min)	(Lek/SMS)	(Lek/MB)
Vodafone Albania	39/29	0	13	99.94
Telekom Albania	39	0	12	99.94
Albtelecom	29	0	18	10.24

Tarifatat maksimale me pakicë roaming sipas RLAH+ me BP

Operatori	Min dalëse	Min hyrëse	SMS	Internet
	(Lek/Min)	(Lek/Min)	(Lek/SMS)	(Lek/MB)
Vodafone Albania	28.50	6.00	9.00	26.37
Telekom Albania	28.50	6.00	9.00	26.37
Albtelecom	28.50	6.00	9.00	26.37

- Në lidhje me paketat që përfshijnë njësi si minuta, SMS, apo MB, aplikimi i RLAH nënkupton që pajtimtari mund të konsumojë njësitë e përfshira në paketë sikur të ishte në Shqipëri dhe njësitë e konsumuara në roaming i zbriten nga njësitë e përfshira në paketë. Pas mbarimit të njërive të pakeëtës pajtimtari tarifohet me tarifat përkatëse për njësi sikur të ishte brenda vendit. Për shërbimin e Internetit operatori ka të drejtë të aplikojë FUP (më poshtë). Gjatë regjimit RLAH+ operatori mund të tarifojë njësitë e konsumuara me tarifë maksimale sa tarifat përkatëse me shumicë dhe njësitë e konsumuara në roaming i zbriten nga njësitë e përfshira në paketë. Psh. Për fazën e parë të RLAH+, për çdo pajtimtar që ka një paketë (bundle) me minuta, SMS dhe Internet të përfshira në pagesën fikse, operatori ka të drejtë të që gjatë fazës tranzitore RLAH+ të aplikojë tarife shtese për njësitë e përfshira në pakete dhe të konsumuara në roaming në BP tarifa shtese maksimale prej **7.5 lek/minute per thirrje dalese, 6 lek/Minute thirrje hyrese, 3 Lek/SMS të dërguar dhe 3.75 Lek/MB** (te gjitha keto tarifa me TVSH). Për shembullin e dhënë në tabele, konsumatori do të duhet të paguajë 2430 Lek shtese për konsumin në roaming gjatë fazës tranzitore RLAH+ për 50 minuta dalëse, 25 minuta hyrëse, 10 SMS të dërguara dhe 500 MB të konsumuar në roaming në BP, mbi tarifën fikse që ka paguar për ofertën/pajtimin mujor. Në rast të përdoruesve me parapagim që kanë aktivizuar ofertë, ata duhet të kenë kredite në llogarinë e tyre, dhe tarifa shtesë i zbritet nga këto kredite sipas shpenzimeve të matura me tarifat e cituara.

TABELA 5.3: SHEMBULL I APLIKIMIT TË RLAH+ PËR BUNDLE

	Minuta Dalese	Minuta Hyrese	SMS	Internet (MB)
Sasite e përfshira në pakete	1000	pa limit	500	1000
Sasite e konsumuara në Roaming	50	25	10	500
Tarifa maksimale shtesë RLAH+	7.5	6	3	4
Kosto Shtese (Lek me TVSH)	375	150	30	1875
Sasite e mbetura	950	pa limit	490	500

Shënim: Tarifat/Shpenzimet në Lek me TVSH

- Operatorët do kenë të drejtë që të ofrojnë paketa alternative roaming me vednet e BP, por tarifat dhe tarifimi automatik do jetë sipas përcaktimeve të cituara më sipër (RLAH dhe RLAH+). Nëse pajtimtari dëshiron një paketë alternative roaming ai duhet të informohet nga operatori për mundësinë që ka për të konsumuar sipas RLAH apo RLAH+. Pra zgjedhja e pajtimtarit duhet të jetë me vetdije në kushte që ka informacion të plotë tarifat sipas RLAH dhe RLAH+.
- Operatorët do kenë të drejtë që të ofrojnë paketa tarifore roaming me një tarifë fikse ditore ose çdo tarifë tjetër fikse roaming periodike dhe që përmbajnë një volum të caktuar të shërbimeve roaming të rregulluara. Këto paketa duhet të jenë si një opsion për klientët e tyre gjatë periudhës tranzitore përveç tarifave të rregulluara roaming. Kjo do të thotë që këto tarifa periodike fikse roaming nuk mund të jenë opsioni i vetëm tarifor i disponueshëm për pajtimtarët roaming.
- Një tarifë fikse periodike roaming në përputhje me përcaktimet për RLAH+, mund të mos konsiderohet si tarifë alternative, me kushtin që konsumi i plotë i njërive të përfshira në paketë (pagesën fikse) rezulton në një tarifë për njësi të shërbimeve të rregulluara në roaming (thirrje, SMS dhe data), e cila nuk tejkalon shumën e tarifës vendase dhe me pakicë me tarifën shtesë

maksimale sipas përcaktimeve të RLAH+. Për të bërë këtë vlerësim duhet të kryhen llogaritjet përkatëse nëse tarifa fikse është në përputhje me rregullat për RLAH+.

Detaje/udhëzime për aplikimin e RLAH për FUP do të jepen në muajt në vijim nga AKEP pas miratimit të aktit përkatës që transponon Rregulloren implementuese të BE 2016/2286 për FUP dhe udhëzimeve të BEREC.

Aneks 1: Pyetjet e Këshillimit Publik

Më poshtë janë pyetje për të cilat AKEP është i interesuar të marrë komente nga palët e interesuara. Në përgjigjet e dhëna për pyetjet, palët janë të lutura të përfshijnë edhe argumentim për përgjigjet/komentet. Palët e interesuara mund të japin komente edhe për pjesë të tjera të dokumentit të nxjerrë në këshillim dhe propozimeve të AKEP si dhe propozime specifike për implementimin me sukses të marrëveshjes RRA WB6.

1. Cfare mendoni për nivelin e tarifave me shumice të roamingut për data të marrëveshjes RRA WB6 në raport me nivelin aktual të tyre dhe ato të aplikuara në BE në modelin RLAH dhe RLAH?
2. Cfarë mendoni për detyrimet e propozuara nga AKEP për aksesin në nivel me shumicë për roamingun me BP?
3. Cfare mendoni për detyrimet për transparence të operatorëve për roamingun me BP dhe masat mbrojtëse për përdoruesit?
4. A mendoni se limiti financiar 5000 Lek/muaj në roaming me BP është i arsyeshëm për të shmangur Bill Shock?
5. Cfarë mendoni se duhet të jenë elementët kryesorë që duhet të përfshijë akti i AKEP për FUP?